

IZVJEŠTAJ
O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE
ZA PERIOD 01.01.2009. - 31.12.2009. godine

Banja Luka, mart 2010. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	4
2.	PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U REPUBLICI SRPSKOJ.....	5
2.1.	Zakon o koncesijama.....	5
2.2.	Podzakonska akta.....	6
2.3.	Koncesije u odredbama drugih sektorskih zakona.....	7
3.	OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE.....	8
3.1.	ZAHTJEVI ZA DODJELU KONCESIJA IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA ENERGETSKIH OBJEKATA.....	9
3.1.1.	Rješenja Komisije.....	9
3.1.2.	Kontrola rada koncesionara.....	12
3.1.3.	Pregled aktuelnih problema koji opterećavaju realizaciju zaključenih Ugovora (MHE) Prilog 1-Izvještaja.....	16
3.2.	ZAHTJEVI ZA DODJELU KONCESIJA IZ OBLASTI MINERALNO-SIROVINSKOG KOMPLEKSA.....	16
3.2.1.	Rješenja Komisije.....	16
3.2.2.	Kontrola rada koncesionara.....	22
3.2.3.	Neki aktuelni problemi koji su prisutni kod realizacije koncesionih Ugovora.....	24
3.3.	ZAHTJEVI ZA DODJELU KONCESIJA IZ OBLASTI IZGRADNJE I KORIŠĆENJA PUTEVA.....	25
3.3.1.	Rješenja Komisije.....	25
3.3.2.	Kratak pregled aktivnosti predstavnika Komisije na realizaciji Ugovora o koncesiji za izgradnju mreže autoputeva u Republici Srpskoj.....	26
3.4.	ZAHTJEVI ZA DODJELU KONCESIJA IZ OBLASTI TURIZMA.....	28
3.4.1.	Rješenja Komisije.....	28
3.5.	ZAHTJEVI ZA DODJELU KONCESIJA ZA KORIŠĆENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA.....	29
3.5.1.	Rješenja Komisije.....	29
3.5.2.	Kontrola rada koncesionara.....	32
3.5.3.	Pregled aktuelnih problema koji opterećavaju realizaciju zaključenih Ugovora....	34

4.	KONCESIONA NAKNADA.....	35
5.	BUDŽET	35
5.1.	Finansijski prihodi, troškovi i rashodi Komisije za koncesije Republike Srpske.....	35
5.1.1.	Stalna imovina Komisije za koncesije.....	36
5.2.	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	36
5.2.1.	Struktura plata i naknada.....	36
5.2.2.	Troškovi materijala i usluga.....	37
5.2.3.	Godišnji Izvještaj o izvršenju budžeta.....	37
6.	OSTALE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE.....	38
6.1.	Saradnja sa domaćim tijelima i institucijama u BiH-značajniji poslovi, zadaci i aktivnosti Komisije za koncesije Republike Srpske.....	38
6.2.	Saradnja sa međunarodnim institucijama i organizacijama.....	39
7.	PLAN RADA KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE U 2010. GODINI.....	40
8.	ZAKLJUČAK.....	41

1. UVOD

Izveštaj o radu Komisije za koncesije Republike Srpske (u daljem tekstu Komisija), podnosi se na osnovu odredbe člana 18. Zakona o koncesijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09), kojim je propisano da Komisija podnosi Izveštaj o svom radu u prethodnoj fiskalnoj godini Vladi Republike Srpske, najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

U skladu sa članom 15. Zakona o koncesijama Republike Srpske, Komisija priprema godišnji finansijski izvještaj i uključuje ga u Izveštaj o radu u prethodnoj fiskalnoj godini.

Vlada Republike Srpske nakon razmatranja, Izveštaj dostavlja Narodnoj skupštini Republike Srpske u roku od 30 dana od dana prijema Izveštaja, radi usvajanja i objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Prema odredbama Zakona o koncesijama, Izveštaj o radu Komisije sadrži podatke o podnesenim zahtjevima, odnosno zahtjevima za reviziju, rješenja Komisije i broj, vrstu i odgovore na upite koje je Komisija razmatrala. Izveštaj sadrži i sve druge informacije koje u vezi sa radom Komisije zatraži Vlada Republike Srpske.

Izveštaj o radu Komisije obuhvata period januar – decembar 2009. godine i ima za cilj da informiše Narodnu skupštinu Republike Srpske, ali i javnost, o radu Komisije i dosadašnjim aktivnostima na provođenju zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti koncesione djelatnosti.

Rad Komisije zasniva se na odredbama Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 25/02, 91/06 i 92/09), podzakonskih akata na koje je saglasnost dala Vlada Republike Srpske i Dokumenta o politici dodjele koncesije („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 31/06). U Dokumentu o politici dodjele koncesija definisani su prioritetni ciljevi, kojih se Komisija u svom radu pridržava. Jedan od osnovnih ciljeva je oživljavanje privrednih aktivnosti putem ulaganja domaćeg i stranog kapitala, što sve skupa treba da ostvari povoljnije ekonomske efekte po Republiku Srpsku i zapošljavanje radne snage.

Rad Komisije u 2009. godini obilježen je brojnim aktivnostima kako na razmatranju zahtjeva za davanje saglasnosti za vođenje pregovora i zahtjeva za davanje saglasnosti za zaključenje Ugovora, tako i aktivnostima na izradi Izmjena i dopuna Zakona o koncesijama i podzakonskih akata kojima su pojašnjeni i konkretnije definisani koncesioni odnosi. Pored toga, Komisija je u skladu sa Zakonom o koncesijama vršila provjeru i nadzor rada koncesionara i kontrolu realizacije zaključenih Ugovora o koncesiji.

2. PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U REPUBLICI SRPSKOJ

2.1. Zakon o koncesijama

Zakonom o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 25/02, 91/06 i 92/09) uređuju se predmet, način i uslovi pod kojima se mogu dodjeljivati koncesije u Republici Srpskoj, nadležnost za dodjelu koncesija, osnivanje Komisije, postupak javnog poziva, postupak podnošenja samoinicijativne ponude na osnovama isključivih i ekskluzivnih prava ponuđača, sadržaj ugovora o koncesiji, prestanak ugovora o koncesiji, prava i obaveze koncesionara, rješavanje sporova i druga pitanja od značaja za dodjelu koncesija na teritoriji Republike Srpske.

Zakon o koncesijama se primjenjuje na sva pravna lica osnovana u skladu sa zakonima Republike Srpske, koja su u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica, kome se dodjeljuje koncesija i koje zaključuje ugovor o koncesiji.

Rješenjem Vlade Republike Srpske, broj: 04/1-012-2-439/09 od 13.03.2009. godine, imenovana je radna grupa od strane Vlade Republike Srpske, u kojoj je, pored ostalih članova bio i predstavnik Komisije, a koja je imala za zadatak da sagleda dosadašnje iskustvo u primjeni Zakona o koncesijama, te da izradi izmjene i dopune zakona. Ključne izmjene i dopune Zakona o koncesijama, odnosile su se, između ostalog i na iskustva Komisije u praktičnoj primjeni Zakona.

Radna grupa, u kojoj su bili predstavnici Ministarstva industrije, energetike i rudarstva, Ministarstva finansija, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstva trgovine i turizma, Ministarstva saobraćaja i veza, Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju i Komisije za koncesije Republike Srpske, sačinila je Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama u kome su objedinjene potrebne izmjene i dopune, prema procjeni resornih ministarstava i Komisije.

Donošenjem ovog zakona stvorili su se uslovi za bržu realizaciju već zaključenih koncesionih ugovora, pooštrili su se i precizirali uslovi za utvrđivanje javnog interesa za izgradnju značajnih energetske objekata i dr, utvrđena je obaveza objavljivanja kriterija za izbor strateškog partnera, koga vrši Vlada, uz saglasnost Narodne skupštine. Definisanjem zakonske procedure za izbor strateškog partnera, obezbjeđena je puna transparentnost postupka izbora.

Uz aktivno učešće Komisije, radna grupa je pripremila Izmjene i dopune Zakona o koncesijama, a na 33. sjednici Narodne Skupštine, održanoj 11. 09. 2009. godine, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 92/09).

2.2. Podzakonska akta

U skladu sa članovima 14. i 21. Zakona o koncesijama, Komisija je uz saglasnost Vlade Republike Srpske donijela sljedeća podzakonska akta:

- Poslovnik o radu Komisije za koncesije Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 77/04);
- Uputstvo za procjenu postojanja javnog interesa ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 103/05);
- Pravilnik o utvrđivanju kriterijuma za određivanje visine koncesione naknade ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 45/07, 63/07 i 101/07);
- Pravilnik o prenosu ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 107/09).

Tokom 2009. godine, Komisija je radila na donošenju Pravilnika o prenosu ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara. Komisija se rukovala potrebom da se podzakonskim aktom uredi ova oblast, kako bi se obezbjedio ravnopravan tretman svih podnosilaca zahtjeva za promjenom nosioca ugovora o koncesiji i vlasničkih prava koncesionara.

Pravni osnov za donošenje Pravilnika o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara, sadržan je u članu 21. stav 2. tačka 4., članu 28. stav 5. i 6. i članu 33. stav 1. i 2. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09), kojima je propisano da Komisija uz saglasnost Vlade Republike Srpske donosi Pravilnik o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara.

Osnovni razlog za donošenje podzakonskog akta, Pravilnika o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara sadržan je u namjerama da se oblast prenosa uredi podzakonskim aktom, kako bi se izbjegle mogućnosti za nedozvoljene radnje od strane pojedinih koncesionara, koje se odnose na „trgovinu koncesijama“.

U uslovima svjetske ekonomske krize, koja se prenijela i na Republiku Srpsku, jedan broj koncesionara u različitim sektorima (energetika, mineralno-sirovinski sektor, poljoprivreda), nije bio u mogućnosti da obezbjedi finansijska sredstva za realizaciju investicija iz ugovora o koncesiji.

Pravilnik je donesen kako bi se pojasnile zakonske odredbe vezane za prenos ugovora o koncesiji i promjenu strukture vlasništva u koncesionom preduzeću, a što bi koncesionarima koji su odradili značajan dio koncesionog projekta omogućilo održavanje projekta uključanjem relevantnog investitora, kao novog koncesionara, uz odobrenje koncedenta – Vlade Republike Srpske, resornog ministarstva i uz saglasnost Komisije.

Pravilnikom o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara se uređuje procedura davanja odobrenja i saglasnosti na prenos i zaključenje aneksa ugovora o koncesiji ili odgovarajućeg novog pravnog akta o koncesiji između koncedenta i koncesionara, u slučaju kada koncesionar ima zakonski osnov za ostvarivanje tih prava, te reguliše promjena vlasničke strukture koncesionara ili promjena vlasnika koncesionara.

Vlada Republike Srpske je na 148. sjednici održanoj 09.11.2009. godine, dala saglasnost na Pravilnik o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara.

2.3. Koncesije u odredbama drugih sektorskih zakona

Zakon o koncesijama donesen je 2002. godine, nakon većine zakona koji regulišu korišćenje prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od opšteg interesa. Odredbe Zakona o koncesijama daju solidnu pravnu osnovu za realizaciju koncesija u praksi.

Komisija je analizirala zakonska i podzakonska akta prema 24 (dvadesetčetiri tačke), koje obuhvataju potencijalne predmete koncesije u skladu sa članom 4. Zakona o koncesijama i Dokumentom o politici dodjele koncesija tj. zakone kojima se uređuju pravni režimi u vezi sa ekonomskim korišćenjem pojedinih prirodnih bogatstava, dobara u opštoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od opšteg interesa za Republiku Srpsku. Komisija je uočila da je jedan broj zakona djelimično usklađen/neusklađen sa postojećim Zakonom o koncesijama.

Da bi se ovakvo stanje popravilo, Komisija se u toku 2009. godine, aktivno uključila u pripremu, izradu i donošenje sljedećih zakona:

- Zakon o banjama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 24/09);
- Zakon o energetici („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 49/09);
- Zakon o lovu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 60/09);
- Zakon o javno-privatnom partnerstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 59/09).

Cilj aktivnosti Komisije je bio da se usklade odredbe novih zakona sa Zakonom o koncesijama, radi kvalitetnije primjene Zakona o koncesijama u navedenim oblastima, a što se posebno odnosi na Zakon o javno-privatnom partnerstvu.

Primjena modela javno-privatnog partnerstva u Republici Srpskoj nije zakonom bila regulisana. U realizaciji projekata u velikoj mjeri primjenjivao se Zakon o koncesijama. Takođe, dosadašnja primjena modela javno-privatnog partnerstva u Republici Srpskoj u većini slučajeva, posebno na nivou jedinica lokalne samouprave, odvijala se na osnovu vlastitih odluka organa lokalne samouprave (projekti rasvjete, sportsko-rekreativni centri, zdravstvene usluge, itd). Tako, u nekim slučajevima, odluke o projektima javno-privatnog partnerstva, ako nisu rezultat dugoročnih razvojnih planova, mogu prouzrokovati više štete nego koristi. Zato, da bi se izbjegle ove negativne posljedice, pristupilo se izradi i donošenju Zakona o javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj, koji predviđa da se odluke o projektima javno-privatnog partnerstva moraju donositi sa nivoa Republike Srpske do nivoa lokalnih zajednica, usklađene sa dugoročnim razvojnim planovima.

Iz ovih razloga, tekst Nacrta Zakona o javno-privatnom partnerstvu koji je predložen trebalo je uskladiti sa Zakonom o koncesijama. To se prije svega odnosilo na tzv. koncesijski BOT model (Build-Operate-Transfer, izgradi-koristi-predaj), čiji se ugovorni oblici mogu smatrati oblicima javno-privatnog partnerstva.

Ukoliko postoji razlika između javno-privatnog partnerstva i koncesija, u modelu pristupa, potrebno je finansiranje i realizaciju ovakvih projekata, razgraničiti i preciznije definisati.

3. OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE

U dosadašnjem radu, Komisija je ukupno održala 248 sjednica, od čega je u 2009. godini, održala 41 sjednicu. Aktivnosti Komisije na sjednicama su bile usmjerene na rješavanje zahtjeva za davanje saglasnosti za vođenje pregovora između koncedenta i koncesionara, na rješavanje zahtjeva za davanje saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji, davanje saglasnosti na studije ekonomske opravdanosti, davanje saglasnosti na prenos prava u skladu sa ugovorom o koncesiji, kao i rješavanje zahtjeva za davanje mišljenja, koja su prema Komisiji, u skladu sa propisanim procedurama, uputila resorna ministarstva, koncesionari, druge institucije, te pravna i fizička lica.

U 2009. godini od strane resornih ministarstava Vlade Republike Srpske i koncesionara upućeno je 119 zahtjeva i nakon njihove analize i razmatranja, Komisija je donijela ukupno:

- 30 Rješenja o davanju saglasnosti za vođenje pregovora sa koncesionarima,
- 32 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora sa koncesionarima,
- 6 Mišljenja koja su tražena od strane ministarstava, pravnih i fizičkih lica,
- 2 Rješenja o saglasnosti na Studije ekonomske opravdanosti,
- 2 Rješenja o davanju saglasnosti na prenos prava u skladu sa članom 33. Zakona o koncesijama i ugovorom o koncesijama,
- 3 Saglasnosti na Aneксе Ugovora o koncesiji,
- 2 Saglasnosti za izmjenu koncepta hidropotencijala
- 1 Rješenje za preispitivanje odluke Komisije.

Preostali 41 zahtjev za dostavljanje raznih informacija, mišljenja i dr. upućen je Komisiji od strane koncesionara, lokalnih zajednica, advokata i drugih pravnih i fizičkih lica, na koje je Komisija odgovorila u toku 2009. godine.

Na sjednicama su pored zahtjeva za davanje saglasnosti za vođenje pregovora i saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesiji, tokom 2009. godine razmatrani i usvajani sljedeći dokumenti:

- Nacrt Pravilnika o postupku prenosa ugovora o koncesiji i prenosa vlasničkih prava koncesionara;
- Nacrt Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama;
- Izvještaj o kontroli rada koncesionara iz oblasti izgradnje MHE;
- Izvještaj o provjeri i nadzoru rada koncesionara iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa;
- učešće na javnim raspravama (7);
- izvještaji i analize (50);
- razni dopisi, informacije i dostave traženih podataka (55);
- Izvještaj o radu Komisije za 2008. godinu.
- Odgovori na tužbe (1)

Dvadesetsedam (27) nepotpunih predmeta kao i tri (3) neadekvatne Studije ekonomske opravdanosti u skladu sa članom 8. Poslovnika o radu Komisije su vraćene na dopunu i doradu resornim ministarstvima i koncesionarima.

U skladu sa članom 18. Zakona o koncesijama, nijedan zahtjev za reviziju nije upućen Komisiji.

3.1. Zahtjevi za dodjelu koncesija iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata

3.1.1. Rješenja Komisije

U toku 2009. godine, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva uputilo je 20 zahtjeva koji se odnose na dodjelu koncesija iz oblasti izgradnje energetskih objekata, a Komisija je donijela i uputila Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva:

- 3 Rješenja o saglasnosti za zaključenje Ugovora o koncesijama sa koncesionarima;
- 3 Rješenja o saglasnosti za vođenje pregovora sa koncesionarima;
- 3 Rješenja o vraćanju na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti;
- 2 Rješenja o prenosu prava na koncesiju, u skladu sa članom 33. Zakona o koncesijama i Ugovorom o koncesiji;
- 2 Rješenja o izmjeni koncepta korištenja hidropotencijala rijeka;
- 2 Rješenja o davanju saglasnosti za zaključenje Aneksa ugovora o koncesiji.

Tri predmeta su u skladu sa propisanom zakonskom procedurom, vraćena resornom ministarstvu na dopunu i doradu, a preostale zahtjeve upućene od strane resornog ministarstva, Komisija će rješavati u toku 2010. godine.

U tabelama 1., 2., 3., 4., 5. 6. i 7., dat je pregled Ugovora o koncesiji i Rješenja Komisije u 2009. godini iz oblasti izgradnje i korištenja energetskih objekata.

Tabela 1. - Pregled zaključenih Ugovora o koncesiji iz oblasti izgradnje i korišćenja energetskih objekata

Red. br.	Koncesionar	Naziv Lokacije HE	Snaga MHE (u MW)	Datum zaključenja Ugovora	Period trajanja Ugovora u (godinama)
1.	EFT ApS, Dampfaergevej 3, 1 st Floor DK/*2100 Copenhagen, Denmark	HE ULOG na rijeci Neretvi	35,6	20.11.2009.	30
2.	ELING INŽINJERING d.o.o. Teslić	MHE STUDENA na rijeci Sudenoj	0,13	31.12.2009.	30
3.	ELING INŽINJERING d.o.o. Teslić	MHE ILOMSKA na rijeci Ilomskoj	0,22	31.12.2009.	30

Tabela 2. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o koncesiji (HE i MHE):

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	EFT ApS, Dampfaergevej 3, 1 st Floor DK/*2100 Copenhagen, Denmark	Izgradnja HE ULOG, snage 35,6 MW, na rijeci Neretvi	Saglasnost za zaključenje Ugovora	18.11.2009.
2.	ELING INŽINJERING d.o.o. Teslić	Izgradnja MHE STUDENA, snage 0,13 MW na rijeci Sudenoj	Saglasnost za zaključenje Ugovora	21.12.2009.
3.	ELING INŽINJERING d.o.o. Teslić	Izgradnja MHE ILOMSKA, snage 0,22 MW na rijeci Ilomskoj	Saglasnost za zaključenje Ugovora	21.12.2009.

Tabela 3. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za vođenje pregovora – HE i MHE:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	EFT ApS Dampfaergevej 3, 1 st Floor DK/2100 Copenhagen, Denmark	Izgradnja HE ULOG , snage 35,6 MW na rijeci Neretvi	Saglasnost za pregovore	08.07.2009.
2.	MARVEL d.o.o. Istočno Sarajevo	Izgradnja HES GORNJA NERETVA , snage 17,63 MW na rijeci Neretvi	Saglasnost za pregovore	02.09.2009.
3.	SOL SpA, via Borgazzi 27, 20052 Monza, Italy	Izgradnja MHE ŽEPA , snage 2,775 MW na rijeci Žepi, opština Rogatica	Saglasnost za pregovore	23.11.2009.

Tabela 4. - Rješenja Komisije o vraćanju na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	MHE RZAV d.o.o. Višegrad	Izgradnja MHE RZAV 1 , snage 1,235 MW, MHE RZAV 2 , snage 1,345 MW, MHE RZAV 3 , snage 0,807 MW, MHE RZAV 4 , snage 1,42 MW i MHE RZAV 5 , snage 0,807 MW na rijeci Rzav	Vraća se na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti	27.04.2009.
2.	ETA d.o.o. Zvornik	Izgradnja MHE ISPOD KUŠLATA , na rijeci Drinjači	Vraća se na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti	15.06.2009.
3.	EUROGRAFIKA d.o.o. Zvornik	Izgradnja MHE ŠEKOVIĆI na rijeci Drinjači	Vraća se na dopunu i doradu Studija ekonomske opravdanosti	23.11.2009.

Tabela 5. - Rješenja Komisije za koncesije o prenosu prava na koncesiju, u skladu sa članom 33. Zakona o koncesijama i Ugovorom o koncesiji:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	ELING INŽINJERING d.o.o. Teslić na ELING MALE HIDROELEKTRANE d.o.o. Teslić	Izgradnja MHE NOVAKOVIĆI na rijeci Ugar, MHE GOVZA na rijeci Govzi, MHE JELEČ i MHE PALEŽ na rijeci Govzi	Saglasnost o prenosu prava na koncesiju	20.05.2009.
2.	ENERGIE ZOTTER BAU Judenburg Austrija na ERS MALE HIDROELEKTRANE d.o.o. Laktaši	Izgradnja MHE na rijeci Sućeski	Saglasnost o prenosu prava na koncesiju	08.12.2009.

Napomena-pojašnjenje za Rješenja Komisije pod rednim brojem 1-3: Rješenjem Komisije za davanje saglasnosti na prenos prava na koncesiju na osnovu člana 33. Zakona o koncesijama i ugovora o koncesijama, podrazumjeva se izvršenje obaveze koncesionara da u roku od 60 dana od dana zaključenja ugovora o koncesiji registruje koncesiono preduzeće. Tako registrovano koncesiono preduzeće ne može obavljati drugu djelatnost osim one koja je navedena u ugovoru o koncesiji.

Tabela 6. - Rješenja Komisije za koncesije o davanju saglasnosti na izmjenu koncepta korištenja hidropotencijala rijeka

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	ENERGIE ZOTTER BAU Judenburg Austrija na	Izgradnja MHE na rijeci Sućeski (umjesto tri predviđa se izgradnja dvije MHE)	Saglasnost na izmjenu koncepta korištenja hidropotencijala rijeke Sućeske	08.06.2009.
2.	ABN d.o.o. Bijeljina	Izgradnja MHE u opštini Bijeljina (umjesto dvije predviđa se izgradnja pet MHE)	Saglasnost na izmjenu koncepta korištenja voda obodnog kanala u Bijeljini	3.11.2009.

Tabela 7. - Rješenja Komisije za koncesije o davanju saglasnosti za zaključenje Aneksa Ugovora o koncesiji:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	HIDROELEKTRANE „BISTRICA“ d.o.o. Foča	Izgradnja MHE BISTRICA B-1, MHE BISTRICA B-2A i MHE BISTRICA B-3 na rijeci Bistrici	Saglasnost za zaključenje Aneksa Ugovora	28.01.2009.
2.	HIDROELEKTRANE „BISTRICA“ d.o.o. Foča	Izgradnja MHE BISTRICA B-1, MHE BISTRICA B-2A i MHE BISTRICA B-3 na rijeci Bistrici	Saglasnost za zaključenje Aneksa Ugovora	10.11.2009.

3.1.2. Kontrola rada koncesionara

Komisija je na 19. sjednici održanoj dana 26. 06. 2009. godine donijela odluku da se izvrši kontrola realizacije zaključenih ugovora o koncesijama za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana (MHE).

Provjera i nadzor rada koncesionara kao i stepen realizacije ugovora o koncesiji su obavljani u skladu sa članom 22. Zakona o koncesijama ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 25/02, 91/06 i 92/09), Zaključcima Narodne skupštine Republike Srpske broj: 01-892/09 od 02.06.2009. godine i preporukama Vlade Republike Srpske, Ministarstva industrije, energetike i rudarstva.

Pomenutim Zaključcima, Narodna skupština Republike Srpske obavezala je Vladu Republike Srpske i Komisiju, da najkasnije u roku od 30 dana, formiraju interresornu grupu sa zadatkom sagledavanja problema u realizaciji koncesionih ugovora.

Prema navedenim zakonskim ovlašćenjima i zaduženjima, Komisija je u julu mjesecu 2009. godine izvršila provjeru i nadzor rada svih 107 zaključenih ugovora o koncesijama sa 46 koncesionih preduzeća.

Provjera i nadzor rada koncesionara i stepen realizacije ugovora o koncesiji su obavljani u periodu od 08. 07. 2009. do 23. 07. 2009. godine. Na osnovu dopisa-poziva Komisije broj: 01-310/09 od 02. 07. 2009. godine, provjeri se odazvalo ukupno 39 koncesionih preduzeća. U datom roku, pet koncesionih preduzeća se nije odazvalo pozivu Komisije za sastanak i dostavilo tražene informacije o stepenu realizacije zaključenih ugovora o koncesiji. To su sljedeća koncesiona preduzeća:

1. Čajevac kompani d. o. o. Šipovo;
2. 25 Novembar d. o. o. Čelinac;
3. Strajko d. o. o. Trebinje;
4. Elektrokrajina a. d. Banja Luka;
5. Energonevas d. o. o. Kneževo.

Kod provjere i nadzora rada naprijed navedenih koncesionih preduzeća, prilikom pripreme Izvještaja, Komisija je koristila podatke koji su poznati iz prethodnih kontrolnih perioda i na osnovu istih je dala svoje prijedloge.

Komisija nije dostavila dopis-poziv za sljedeća dva koncesiona preduzeća, jer su ova preduzeća u prethodnom periodu podnijela zahtjev resornom Ministarstvu za sporazumni raskid ugovora o koncesiji ili zamjenu dodjeljene lokacije:

1. Konstruktor d. o. o. Foča;
2. Hidromont d. o. o. Istočno Sarajevo.

U toku provjere i nadzora rada koncesionara, sačinjeni su i potpisani Zapisnici o provjeri i nadzoru rada koncesionara. Koncesionari su dostavili dokumentaciju, koja odražava postignuti stepen aktivnosti na realizaciji ugovora o koncesiji (pribavljene saglasnosti, dozvole, mišljenja, projektna dokumentacija, itd.).

Razgovori sa koncesionarima su obuhvatili odgovore na sljedeća pitanja, prethodno sačinjena i dostavljena koncesionarima od strane Komisije:

- stepen realizacije ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana (ili više ugovora);
- zastoji u realizaciji ugovora za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana, razlozi za ove zastoje;
- obezbjeđena sredstva za izgradnju malih hidroelektrana i način na koji je ovo riješeno;
- ukoliko nije obezbjeđeno finansiranje izgradnje malih hidroelektrana, koje aktivnosti su preduzete da bi se ovo ostvarilo;
- konačni status ugovora o koncesiji, budući da je većina rokova iz ugovora istekla.

Komisija je mišljenja da je, u odnosu na protekli kontrolni period (mjesec avgust 2008. godine), učinjen napredak i pomak u jednom broju ugovora o koncesiji, u pogledu dobijanja odobrenja za građenje, obezbjeđenju sredstva za izgradnju i početku građevinskih radova na terenu.

Prilikom provjere i nadzora rada koncesionara, koji su zaključili Ugovore za izgradnju i korišćenje MHE, Komisija je konstatovala da većina Zaključaka Vlade Republike Srpske iz prethodnog perioda nije realizovana, što se direktno odrazilo na nivo pripremljene dokumentacije koncesionara, pa su tako ostala otvorena mnoga prethodna pitanja, na koja se što prije treba odgovoriti, pa tek onda pristupiti razmatranju statusa ugovora. To se prije svega odnosi na sljedeće:

- U Nacionalnom parku Sutjeska nisu definisani uslovi pod kojima se mogu graditi MHE. Tako npr. koncesionari sa lokacijama na Hrčavki, Sutjeski i Jabušnici nisu došli u priliku da rade Studiju uticaja na okolinu, koja bi pokazala, da li postoji negativan uticaj, zbog kojeg gradnja jeste ili nije opravdana.
- Jedan broj MHE sliva Vrbasa, posebno Vrbanje se ne uklapa u postojeću vodoprivrednu osnovu. Nova vodoprivredna osnova je u izradi, ali je neizvjesno kada će ona biti završena. Dalje fiktivno održavanje Ugovora je bespredmetno. U toku provjere i nadzora rada koncesionara informisani smo da su pojedini koncesionari predali zahtjeve Ministarstvu za izmjene koncepta korišćenja, koji bi na terenu bili realno izvodljivi. Smatramo, da bi Ministarstvo moglo ući u velike probleme prihvatanjem ovih konceptata, jer je u toku izrada nove vodoprivredne osnove, koja bi sve to mogla poništiti. Ako je novi koncept za Vrbanju izvodljiv, onda treba proglasiti moratorij na postojeće ugovore do definisanja novih uslova i novih ugovora.
- Koncesionari ističu da su administrativni poslovi vezani za dobijanje raznih saglasnosti i dozvola neopravdano dugi. Posebno se ističe jako duga procedura za dobijanje eko dozvole (1-1,5 godina). Problem predstavlja sporo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na privatnom zemljištu, a ponekad i na zemljištu u svojini Republike Srpske. Ovdje treba naglasiti da se često u lokalnim zajednicama, iz neobavještenosti, traže mišljenja Ministarstava, što sve značajno produžava vrijeme rješavanja zahtjeva koncesionara.
- Već nekoliko godina je prisutan problem sa opštinom Foča, koja konstantno sprječava koncesionare da dobiju urbanističke saglasnosti, kako bi nastavili započete aktivnosti.
- Koncept razvoja turizma na području opštine Šipovo je u suprotnosti sa lokacijama nekih MHE na rijekama Plivi i Janju, pa je potrebno izvršiti analizu i ocjeniti mogućnost daljne realizacije ugovora za izgradnju MHE.
- Za jedan broj koncesionara, prema Zaključku Vlade Republike Srpske, izvršeno je aneksiranje ugovora o koncesiji, za dio vodnog i šumskog zemljišta.

Novi zakon o šumama ne uređuje dodjelu koncesija na šume i šumsko zemljište, jer samo predviđa mogućnost dodjele u zakup šumskog zemljišta.

Zakonskim i podzakonskim aktima sve aktivnosti oko pripreme dokumentacije, izgradnje, korišćenja i nadzora rada malih hidroelektrana trebale bi se iz lokalne zajednice podići na nivo Ministarstava, kako bi se skratili rokovi i povećala efikasnost realizacije ugovora.

Prilikom izrade Studija ekonomske opravdanosti, Komisija je ukazala na potrebu preciznog definisanja priključka na elektro mrežu, što će predstavljati veliki problem za većinu MHE. Realizacija ugovora na području opština Foča, Rudo, Kalinovik i Gacko, zbog velike snage MHE zahtijeva hitno rješavanje priključka na elektro mrežu izgradnjom novog 35 KV i 110 KV dalekovoda. S druge strane, Pravilnik Elektroprivrede Republike Srpske o priključku MHE na distributivnu mrežu je prema ocjenama stručnjaka, tehnički veoma zahtjevan i prilično skup. Komisija smatra da ovaj problem koncesionari moraju ozbiljno da razmotre i u studijama iskažu realnu vrijednost priključka, a ne kao do sada paušalnu vrijednost priključka, koja ni izbliza

ne daje realno stanje i troškove. Kako je predmetni Pravilnik usvojen, nameće se pitanje učešća Elektroprivrede u dijelu troškova priključenja MHE na elektro mrežu.

Aktivnosti na politici cijena električne energije iz obnovljivih izvora su izostale. Analizirajući uslove na tržištu i postojeće cijene, može se zaključiti da je veći broj MHE na granici rentabilnosti.

Članom 70. Zakona o uređenju prostora ostavljena je mogućnost izdavanja urbanističkih saglasnosti na urbanim i vanurbanim područjima, na osnovu prostornih planova ili stručne komisije koju imenuje organ uprave nadležan za poslove urbanizma i koja će u svakom konkretnom području cijeliti opravdanost, odnosno uslove i mogućnosti izgradnje objekata. Problem je u tome što su pojedine opštine, pa i Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju kao razlog za neizdavanje urbanističkih saglasnosti naveli da objekti malih hidroelektrana nisu uvršteni u prostorno-plansku dokumentaciju. Opštine osporavaju izradu ove prostorno-planske dokumentacije, zbog nedostatka sredstava.

Zbog ovih razloga, jedan broj zahtjeva koncesionara još uvijek se ne rješava. Sve ovo usporava i otežava nastavak aktivnosti koncesionara, koje se odnose na faze izrade projektne dokumentacije i izgradnju objekata malih hidroelektrana. U januaru 2010. godine navršile su se četiri godine od zaključenja većeg broja ugovora o koncesijama i za očekivati je bilo da svi učesnici u realizaciji ugovora poštuju obavezu izvršavanja Odluka Vlade Republike Srpske u vezi sa prioritarnom izgradnjom objekata malih hidroelektrana. Neizdavanjem urbanističkih saglasnosti i čekanjem koncesionara na dokumentaciju, otvara se mogućnost pokretanja sudskih sporova od strane svih učesnika u realizaciji ugovora, što je najmanje poželjno za Republiku Srpsku. U interesu politike koncesija je i da se što skorije razriješi sukob upravljanja prirodnim bogatstvima, javnim dobrima i djelatnostima od opšteg interesa između Vlade Republike Srpske i opština, na što je Komisija upozoravala u svojim dopisima.

Novelacija sliva rijeke Vrbas i njegovih pritoka Vrbanje, Crne Rijeke, Ugra, Janja i Plive nije urađena, pa samim time i veći broj koncesionara na ovim lokacijama ne može da dobije urbanističke saglasnosti.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je insistiralo na izradi i usvajanju ovog dokumenta, na osnovu koga bi se projektovale dalje upravljanje rijekom Vrbas i izdavale dozvole i saglasnosti za izgradnju objekata malih hidroelektrana. U međuvremenu, u odnosu na prijeratni dokument novelacije rijeke Vrbas, desile su se promjene koje je vrijeme samo po sebi nametnulo: izgrađena su izbjeglička naselja, putevi, elektrodistributivna mreža, vodozahvati za snabdjevanje stanovništva pitkom vodom, ribnjaci i sl. Sve ovo samo po sebi utiče na nove okolnosti, koje se odnose na upravljanje ovim rijekama i izgradnju energetskih objekata na njima.

Nije urađena novelacija ni za rijeke Drinu, Bosnu i Neretvu, iako se to u slučaju izgradnje i korišćenja malih hidroelektrana na ovim rijekama ne dovodi u pitanje.

Zaključak Vlade Republike Srpske, koji se odnosi na definisanje eventualnih lokacija u Nacionalnom parku Sutjeska, u kome je stavljena na razmatranje moguća izgradnja malih hidroelektrana, kao i određivanje uslova za njihovu izgradnju nije proveden, što otežava realizaciju ugovora o koncesijama.

Potrebno je zato što hitnije ući u dalju proceduru realizaciju pomenutih zaključaka, što će pomoći koncesionarima da se na ovim lokacijama definiše izgradnja ili da se od nje konačno odustane.

Usvajanje Prostornog plana Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 86/07) je značajno otežalo realizaciju zaključenih ugovora o koncesijama, budući da je na osnovama plana sporno više od 80 lokacija za male hidroelektrane, koje nisu uvrštene u dokument. Lokacije za ove male hidroelektrane se nalaze unutar nacionalnih parkova, parkova prirode ili zaštićenih područja. Prilikom izrade Prostornog plana u više kontakata sa nadležnim institucijama, Komisija je dostavila spiskove lokacija i prijedloge prioritarnih koncesija za dodjelu koje je usvojila Narodna skupština Republike Srpske i zahtjevala da se ove koncesije i lokacije uvrste u dokument.

Većina koncesionara je suočena sa problemom obezbjeđenja finansijskih sredstava za izgradnju objekata malih hidroelektrana, usljed nedostatka vlastitih sredstava i neodgovarajućih postojećih kreditnih linija u Republici Srpskoj. Prema našim saznanjima, za koje Komisija nema materijalne dokaze, jedan broj koncesionara ima namjeru da „trguje“ koncesijama, tj. traži strane investitore, kojima bi prenijeli vlasništvo u preduzećima i/ili ugovore o koncesijama. Član 46. ugovora o koncesiji glasi: „prava i obaveza koncesionara iz ugovora o koncesiji, mogu se prenijeti na drugo pravno lice, uz prethodnu saglasnost Komisije, ali ne prije

izgradnje male hidroelektrane“, što je do sada poštovano, kao i stavovi i zaključci Vlade Republike Srpske koji se odnose na „sprečavanje trgovine“ koncesijama.

U postupku realizacije ugovora o koncesijama, pojedine nadležne institucije ne pridržavaju se Zakona o opštem upravnom postupku, tj. ne odgovaraju na pismene zahtjeve-podneske koncesionara u odgovarajućim zakonskim rokovima, tako da se na ovaj način usporavaju aktivnosti na izgradnji objekata malih hidroelektrana i dodatno otvara mogućnost sudskih sporova za određene ugovore o koncesijama.

Mnogi od sadašnjih problema na izgradnji objekata malih hidroelektrana mogli bi biti riješeni efikasnijom saradnjom nadležnih institucija i njihovom boljom međusobnom koordinacijom. Bilo bi mnogo efikasnije da se prije Odluke Vlade Republike Srpske o dodjeli koncesije, ostvare svi neophodni kontakti i usaglašavanja nadležnih institucija, što bi spriječilo da se osporava realizacija ugovora o koncesiji, nakon njegovog zaključenja.

Prilikom provjere i nadzora rada koncesionara Komisija je utvrdila da su završene i puštene u komercijalni rad dvije MHE:

- MHE „Divič“, koncesionara „Eling Inženjering“ d.o.o. Teslić, snage 3,4 MW,
- MHE „Sućeska“ koncesionara „Energy Zotter Bau“ Austrija, snage 1,8 MW .

MHE „Sućeska“ radi sa 80 % kapaciteta, jer distributivna mreža ne može da primi veću snagu.

Intenzivne aktivnosti se vode na pripremnim radovima i izgradnji sljedećih MHE:

- MHE „Bistrica B-5A“ i MHE „B-4“, koncesionara „Bobar elektrik“ d.o.o. Brod na Drini, Foča, objekti u završnoj fazi, uskoro probni pogon;
- MHE „Cijevna-1“, „Cijevna-2“, „Cijevna-3“, „Cijevna-4“, koncesionara Technor Energy AS, Norveška;
- MHE „B-1“, MHE „B-2A“ i MHE „B-3“, koncesionara „Caldera company“ d.o.o. Laktaši;
- MHE „Jabušnica J-1“, koncesionara „Hydroenergy“ d.o.o. Gacko;
- MHE „Jovana“, koncesionara „Savox“ d.o.o. Milići, uskoro početak gradnje;
- MHE „Dub“ i MHE „Ustiprača“, koncesionara „Hidroinvest“ d.o.o. Rogatica i
- MHE „Rzav 1“, MHE „Rzav 2“, MHE „Rzav 3“, MHE „Rzav 4“ i MHE „Rzav 5“, koncesionara „MHE Rzav“ d.o.o. Višegrad.

3.1.3. Pregled aktuelnih problema koji opterećuju realizaciju zaključenih Ugovora (MHE)

U Prilogu 1-Izveštaja o radu Komisije za koncesije Republike Srpske za 2009. g., dat je tabelarni pregled aktuelnih problema koji opterećuju realizaciju zaključenih Ugovora iz oblasti izgradnje i korišćenje MHE.

3.2. Zahtjevi za dodjelu koncesija iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa

3.2.1. Rješenja Komisije

U toku 2009. godine, Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva uputilo je 38 zahtjeva koji se odnose na dodjelu koncesija iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa.

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva dostavilo je Komisiji 16 zaključenih ugovora o koncesijama za istraživanje i/ili korišćenje mineralnih sirovina u Republici Srpskoj u 2009. godini. Od ovog broja 14 ugovora se odnosi na istraživanje i/ili eksploataciju raznih vrsta mineralnih sirovina, kamena i pijeska, a 2 ugovora na istraživanje i/ili eksploatacije različitih voda.

U toku 2009. godine, iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva:

- 16 Rješenja o saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama sa koncesionarima;
- 21 Rješenje o saglasnosti za vođenje pregovora sa koncesionarima;
- 1 Rješenje za preispitivanje Rješenja Komisije;

Komisija je u toku 2009. godine, u skladu sa propisanom zakonskom procedurom iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa, resornom ministarstvu vratila na dopunu i doradu 5 (pet) predmeta, 8 (osam) Nacrta ugovora o koncesiji i 3 (tri) zahtjeva za prenos prava.

U tabelama 8., 9. i 10. i 11., dat je pregled Ugovora i Rješenja Komisije u 2009. godini iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa.

Tabela 8. - Pregled zaključenih Ugovora o koncesiji iz mineralno-sirovinskog kompleksa:

r/b	Koncesionar	Predmet	Br. Ugovora	Datum zaključenja Ugovora
1.	NISKOGRADNJA d.o.o. Laktaši	Istraž. i eksploatacija teh. građevinskog kamena-dolomita (lokacija BIJELA STIJENA)	05.09./310-1/09	08.01.2009.
2.	XD d.o.o. Gornja Trnova	Istraž. teh. građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija PILICA)	05.09./310-34/09	23.01.2009.
3.	VIDUŠA a.d. Bileća	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija DRAKULJICA)	05.09./310-162/09	06.03.2009.
4.	TOMIĆ KOMPANIJA d.o.o. Teslić	Eksploatacija teh. građ. kamena-gabra (lokacija TOPIĆI-KRTOVA)	05.09./310-169/09	06.03.2009.
5.	CER a.d. Prnjavor	Eksploatacija termomin. Vode na ležištu KULAŠI , opština Prnjavor	05.09./310-177/09	11.03.2009.

6.	INTEGRAL INŽENJERING a.d. Laktaši	Istraživanje tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija DRAŽLJEVO) kod Gacka	05.09./310-748/09	14.04.2009.
7.	PRIJEDOR CEMENT KOMPANI d.o.o. Prijedor	Istraživanje i eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija DRENOVAČA, JARČEVICA, DEBELI BRIJEG), opština Prijedor	05.09./310-331/09	28.04.2009
8.	EKO GREEN ENERGY d.o.o. Kotor Varoš	Istraživanje i eksploatacija mrkog uglja (lokacija MASLOVARE i HRVAČANI), opština Kotor Varoš	05.09./310-630/09	06.05.2009.
9.	KAMENI AGREGATI a.d. Banja Luka	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija ŠVRAKAVA-JASENOV DO) kod Banja Luke	06-310-686/09	02.06.2009.
10.	VITA-L a.d. Petrovo	Istraživanje pitke malomineralizovane vode (lokacija KALUĐERICA) kod Petrova	05.09-310-254/09	05.06.2009
11.	KREMENICE d.o.o. Berkovići	Istraživanje arhitektonskog građevinskog kamena-bloka (lokacija BRŠTANIK) i tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija RUDINE), opština Berkovići	09-310-211/09	11.06.2009
12.	MG MIND d.o.o. Mrkonjić Grad	Eksploatacija tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija ČELAR), opština Prnjavor	05.09/310-517/09	17.07.2009.
A 13.	POLYTEHNIKA d.o.o. Osmaci	Istraživanje tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka (lokacija RUDNIK), opština Osmaci	09-310-20/09	08.10.2009.
14.	BIT CORPORATION d.o.o. Berkovići	Istraživanje arhitektonskog građevinskog kamena (lokacija POTKOM), opština Berkovići	1-09-310-88/09	30.10.2009.
15.	JP RITE a.d. Gacko	Istraživanje i eksploatacija nemetalnih min. sirovina uključujući sve sekundarne min. sirovine (lokacija PONIKVE) opština Gacko	1-06-310-683/09	10.12.2009.
		Istraživanje teh. građ.		

16.	JOSIPOVIĆ d.o.o. Doboj	kamena krečnjaka (lokacija OSOJNICA) opština Doboj	05.09/310-59/09	14.12.2009.
-----	-------------------------------	---	-----------------	-------------

Tabela 9. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o koncesiji:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	INTEGRAL INŽENJERING a.d. Laktaši	Istraživanje teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija DRAŽLJEVO) kod Gacka	Saglasnost za zaključenje Ugovora	29.01.2009.
2.	PRIJEDOR CEMENT COMPANY d.o.o. Prijedor	Istraživanje i ekspl. teh. građ. kamena-krečnjaka na dijelu lokaliteta DRENOVAČA, JARČEVICA, DEBELI BRIJEG i gline, opština Prijedor	Saglasnost za zaključenje Ugovora	02.03.2009.
3.	KAMENI AGREGATI a.d. Banja Luka	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ŠVRAKAVA-JASENOV DO) kod B. Luke	Saglasnost za zaključenje Ugovora	13.03.2009.
4.	POLYTEHNIKA d.o.o. Osmaci	Istraživanje teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija RUDNIK) , opština Osmaci	Saglasnost za zaključenje Ugovora	12.05.2009.
5.	MG MIND d.o.o. Mrkonjić Grad	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ČELAR) , opština Prnjavor	Saglasnost za zaključenje Ugovora	15.06.2009.
6.	BIT CORPORATION d.o.o. Berkovići	Istraživanje arhitektonsko-građevinskog kamena (lokacija POTKOM) , opština Berkovići	Saglasnost za zaključenje Ugovora	26.08.2009.
7.	NOVI MERMER a.d. Šekovići	Eksploatacija arhitektonsko-građ. kamena-romanita (lokacija SADILOV ČAIR) , opština Šekovići	Saglasnost za zaključenje Ugovora	15.10.2009.
8.	DROBEX d.o.o. Berkovići	Istraživanje pitke vode na istražnom prostoru PRIBITUV , opština Berkovići	Saglasnost za zaključenje Ugovora	21.10.2009.
9.	LOM d.o.o. Drinić	Istraživanje pitke, mineralne i termalne vode (lokacija KOZILA) , kod Drinića, opština Petrovac-Drinić	Saglasnost za zaključenje Ugovora	23.10.2009.
10.	JOSIPOVIĆ d.o.o. Doboj	Istraživanje teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija OSOJNICA) , opština Doboj	Saglasnost za zaključenje Ugovora	23.10.2009.
11.	BOKSIT a.d. Milići	Eksploatacija kvarcnog pijeska (lokacija BIJELA STIJENA-	Saglasnost za zaključenje Ugovora	24.11.2009.

		SKOČIĆ), opština Zvornik		
12.	MERMER a.d. Čelinac	Eksploatacija teh. građ. kamena-serpentinita (lokacija ZELENI VIR), kod Banja Luke	Saglasnost za zaključenje Ugovora	27.11.2009.
13.	MG MIND d.o.o. Mrkonjić Grad	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ČAĐAVICA), opština Ribnik	Saglasnost za zaključenje Ugovora	10.12.2009.
14.	SOČKOVAC a.d. Sočkovac	Istraživanje i ekspl. poliminerálnih glina i kvarcnog pijeska (lokacija KEČKOVAC) kod Sočkovca	Saglasnost za zaključenje Ugovora	10.12.2009.
15.	JAHORINAINVEST d.o.o. Pale	Istraživanje teh. građ. kamena-dijabaza (lokacija BANDIJEVKA-ROGAJ) kod Trnova	Saglasnost za zaključenje Ugovora	30.12.2009.
16.	JAHORINAINVEST d.o.o. Pale	Istraživanje teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija KUK kod Kleka) u I. Sarajevu	Saglasnost za zaključenje Ugovora	30.12.2009.

Tabela 10. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za vođenje pregovora:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	JAVNA USTANOVA REHABILITACIONI CENTAR VILINA VLAS Višegrad	Eksploatacija podzemne termomineralne vode na (lokacija VIŠEGRADSKE BANJE) u Višegradu	Saglasnost za vođenje pregovora	26.02.2009.
2.	KAMENI AGREGATI a.d. Banja Luka	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ŠVRAKAVA-JASENOV DO) kod Banja Luke	Saglasnost za vođenje pregovora	26.02.2009.
3.	SOČKOVAC a.d. Sočkovac	Istraživanje i eksploatacija keramičkih poliminerálnih glina i kvarcnog pijeska (lokacija KEČKOVAC) U Sočkovcu	Saglasnost za vođenje pregovora	26.03.2009.
4.	MG MIND d.o.o. Mrkonjić Grad	Istraživanje i eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ČELAR), opština Prnjavor	Saglasnost za vođenje pregovora	01.04.2009.
5.	TVORNICA OPEKARSKIH PROIZVODA a.d. Banja Luka	Istraživanje opekarskih glina (lokacija VERIĆI) KOD Banja	Saglasnost za vođenje pregovora	02.04.2009.

		Luke		
6.	DROBEX d.o.o. Berkovići	Istraživanje ležišta pitke vode (lokacija PRIBITUV) , opština Berkovići	Saglasnost za vođenje pregovora	12.05.2009.
7.	NOVI MERMER a.d. Šekovići	Eksploatacija arhitekt. građ. kamena romanita (lokacija SADILOV ČAIR) , opština Han Pijesak	Saglasnost za vođenje pregovora	15.06.2009.
8.	GEOTERM d.o.o. Bijeljina	Istraživanje geotermalnih voda na teritoriji grada Bijeljina	Saglasnost za vođenje pregovora	15.07.2009.
9.	BOKSIT a.d. Milići	Eksploatacija kvarcnog pijeska (lokacija BIJELA STIJENA) , opština Zvornik	Saglasnost za vođenje pregovora	26.08.2009.
10.	LOM d.o.o. Drinić-Petrovac	Istraživanje pitke, mineralne i termomineralne vode (lokacija KOZILA) , kod Drinića	Saglasnost za vođenje pregovora	24.08.2009.
11.	GEOKOP d.o.o. Derventa	Istraživanje tehničkog građ. kamena-krečnjaka (lokacija ORLOVAČA) , opština Doboj	Saglasnost za vođenje pregovora	29.09.2009.
12.	JOSIPOVIĆ d.o.o. Doboj	Istraživanje teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija OSOJNICA) , opština Doboj	Saglasnost za vođenje pregovora	29.09.2009.
13.	RUDING PRINC S SON d.o.o. Nevesinje	Istraživanje arhitektonsko-građ. kamena krečnjaka (lokacija DONJA BIJENJA) , kod Nevesinja	Saglasnost za vođenje pregovora	06.10.2009.
14.	MG MIND d.o.o. Mrkonjić Grad	Eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ČAĐAVICA) , opština Ribnik	Saglasnost za vođenje pregovora	13.10.2009.
15.	MERMER a.d. Čelinac	Eksploatacija teh. građ. kamena-serpentinita (lokacija ZELENI VIR) , kod Banja Luke	Saglasnost za vođenje pregovora	13.10.2009.
16.	GEOPROJEKT d.o.o. Banja Luka	Istraživanje teh. građ. kamena-serpentinita (lokacija KREMNA) , kod Prnjavora	Saglasnost za vođenje pregovora	21.10.2009.
17.	VODOVOD I KANALIZACIJA a.d. Vlasenica	Eksploatacija malomineralizovane vode (lokacija TIŠĆA) , opština Vlasenica	Saglasnost za vođenje pregovora	18.11.2009.
18.	JU BANJA DVOROVI Bijeljina	Eksploatacija geotermalnih voda (lokacija DVOROVI) , opština Bijeljina	Saglasnost za vođenje pregovora	24.11.2009.
19.	JAHORINAINVEST d.o.o.	Istraživanje teh. građ. kamena-krečnjaka	Saglasnost za vođenje	08.12.2009.

	Pale	(lokacija KUK kod Kleka), u I. Sarajevu	pregovora	
20.	JAHORINAINVEST d.o.o. Pale	Istraživanje teh. građ. kamena-dijabaza (lokacija BANDIJERKA ROGOJ) , kod Trnova	Saglasnost za vođenje pregovora	08.12.2009.
21.	MLJEKARA a.d. Banja Luka	Hidrogeološka istraživanja podzemnih voda kod Aleksandrovca, opština Laktaši	Saglasnost za vođenje pregovora	10.12.2009.

Tabela 11. - Rješenja Komisije o preispitivanju Rješenja Komisije:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	GEEKOP d.o.o. Derventa	Istraživanje i eksploatacija teh. građ. kamena-krečnjaka (lokacija ORLOVAČA) , opština Doboj	Saglasnost za vođenje pregovora	10.11.2009.

3.2.2. Kontrola rada koncesionara

Komisija kontinuirano i sistematski vrši redovne kontrole rada koncesionara, putem zapisnika-obrasca, koje jednom godišnje popunjavaju koncesionari i redovnog obilaska koncesionara, gdje Komisija ocijeni da je potrebno. Kontrole obuhvataju period od zaključivanja koncesionih ugovora, a kumulativno godišnje se analizira unapređenje koncesione djelatnosti, odnosno realizacija koncesionog ugovora.

Podaci koji su prikupljeni za 2009. godinu odnose se na sljedeće:

- opšte podatke o koncesionom preduzeću;
- finansijske podatke o poslovanju koncesionog preduzeća (skraćeni prikaz bilansa stanja i uspjeha, plaćanje koncesione naknade);
- pravne aspekte eksploatacije mineralnih sirovina (eksploataciono i istražno pravo, tehnička dokumentacija);
- podatke o broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih (ostvareni podaci u odnosu na planirano zapošljavanje);
- lokacije na području Republike Srpske na kojima koncesiono preduzeće vrši istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (istražni i eksploatacioni prostori);
- prostorne i ekološke aspekte eksploatacije mineralnih sirovina (usklađenost sa prostornim planovima, rekultivaciju i namjenu prostora nakon eksploatacije, uticaj na životnu sredinu);
- saradnju koncesionara sa organima republičke i lokalne vlasti;
- kvalitet i područje primjene mineralne sirovine (sadašnje i osvajanje novih područja primjene);
- tehnologiju proizvodnje (kvalitet i kvantitet kao i mogućnosti unapređenja);
- proizvodnju (rezerve, planiranu i ostvarenu proizvodnju prema koncesionom ugovoru);
- plasman mineralne sirovine (vlastito korišćenje, plasman na području opštine, regije, RS i strana tržišta);
- strateške projekcije razvoja koncesionara predviđene Studijom i Ugovorom.

Komisija je uspostavila i unaprijedila saradnju sa opštinama i gradovima Republike Srpske u smislu analize stanja u mineralno-sirovinskoj oblasti, pri čemu se može zaključiti sljedeće:

1. Zaključno sa 31.12.2009. g. zaključeno je 77 Ugovora o koncesijama, sa 66 pravnih subjekata iz oblasti mineralno-sirovinskog kompleksa i od toga najveći broj odnosi se na istraživanje i eksploataciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka i dolomita 34 (tridesetčetiri), zatim istraživanje i eksploataciju pitke vode 9 (devet), tehničkog građevinskog kamena eruptivca 6 (šest), termomineralne i mineralne vode 8 (osam), istraživanje i eksploataciju raznih vrsta glina 5 (pet), istraživanje i eksploataciju ugljeva 3 (tri), istraživanje i eksploataciju šljunka i pijeska 3 (tri), istraživanje i eksploataciju boksita 2 (dva), izgradnju gasovoda 1 (jedan), izgradnju i korišćenje Termoelektrane 1 (jedan), istraživanje i eksploataciju arhitektonskog građevinskog kamena 3 (tri), eksploataciju i preradu rude olova i cinka 1 (jedan) i eksploatacija CO2 gasa 1 (jedan) Ugovor. Najveći broj koncesionih Ugovora zaključen je u 2006. godini i to 21 (dvadesetjedan), zatim u 2009. godini 16 (šesnaest), u 2008. godini 16 (šesnaest), u 2007. godini 13 (trinaest), u 2005. godini 5 (pet), u 2003. godini 2 (dva), u 2002. godini 1 (jedan), u 2004. godini 1 (jedan), u 2000. godini 1 (jedan) i u 2001. godini 1 (jedan) Ugovor.
2. Uočen je značajan pad ukupnog prihoda kod većine Koncesionara u 2009. godini u odnosu na 2008. godinu, što se negativno odrazilo na visinu uplaćene koncesione naknade, što je posljedica ekonomske krize, gdje je evidentan pad investicione aktivnosti posebno u građevinarstvu. To je i uzrok stagnacije i pada zapošljavanja nove radne snage. Pojedini koncesionari iz naprijed navedenih razloga, nisu mogli započeti planirane investicione objekte, zbog pooštavanja uslova za dobijanje povoljnih kreditnih sredstava i krize cjelokupnog bankarskog sistema.. (npr. Prijedor Cement Company i dr.)
3. Od 77 (sedamdesetsedam) zaključenih ugovora, 21 (dvadesetjedan) ugovor se odnosi na istraživanje, 11 (jedanaest) ugovora na istraživanje i eksploataciju, 43 (četrdesettri) ugovora na

eksploataciju mineralnih sirovina, 1 (jedan) ugovor na izgradnju gasovoda i 1 (jedan) ugovor na proizvodnju električne energije u RITE Stanari.

4. Za praćenje uplaćenog iznosa koncesione naknade korišćenja mineralnih sirovina Komisija je uspostavila zadovoljavajuću saradnju sa Ministarstvom finansija i Poreskom upravom Republike Srpske.
Komisija napominje da su preduzeća ostvarila i druge korisne efekte (porezi na plate zaposlenih, indirektni porezi, porezi na dobit i dr.), po osnovu radnog angažovanja, što i jeste najveći ekonomski efekat realizacije koncesionih ugovora
5. Efekti usklađenosti korišćenja mineralnih sirovina sa prostornim i regulacionim planovima, te rekultivacija i posteksploataciona namjena tih prostora, ukazuju da je jedan dio subjekata uskladio svoju djelatnost sa prostornim i regulacionim planovima Republike Srpske.
6. U pogledu rekultivacije, jedan broj koncesionih preduzeća priprema projekte u skladu sa ugovorom i zakonskom obavezom u smislu konačne namjene prostora nakon eksploatacije. Međutim, neki koncesionari to ne rade, pa bi zakonsku regulativu u ovoj oblasti trebalo preispitati i čvršće obavezati koncesiona preduzeća na ovu aktivnost.
7. Najveći broj mineralnih sirovina se plasira na tržište BiH i bližu regiju (Srbija, Crna Gora, Hrvatska). Malo je preduzeća koja izvoze mineralne sirovine na Evropsko tržište, kao što su: „Gross“ d.o.o. Gradiška, „Mittal Arcelor“ d.o.o. Prijedor, „Fabrika glinice Birač“ a.d. Zvornik i dr.
8. U prikazu problema – ograničenja, koja otežavaju realizaciju koncesionih ugovora, većina koncesionara ističe problem malog, lokalnog i BiH tržišta, zatim problem nelojalne konkurencije nelegalnih eksploatacija, konkurencije iz Federacije BiH, te nedostatak većih građevinskih radova. Ovom treba dodati i zastarjelu opremu, nedostatak finansijskih sredstava za nova ulaganja, te nedostatak lokalne podrške na terenu za realizaciju koncesionih ugovora i sl.

3.2.3. Neki aktuelni problemi, koji su prisutni kod realizacije koncesionih Ugovora

Dosadašnja koncesiona politika u mineralno-sirovinskom kompleksu u periodu 2004.-2009. godine doprinijela je privrednom razvoju Republike Srpske, što se ogleda u proizvodnom aktiviranju ovog sektora. Pravi efekti ustupanja javnih dobara iz ove oblasti, moći će se sagledati u budućnosti kada se stabilizuje privredna i ekonomska situacija i u tom smislu popravi ukupni privredni ambijent.

Da bi se obezbijedilo stabilno poslovanje koncesionih preduzeća, potrebno je dati sistemsku podršku ovim preduzećima i pomoći da se otklone slabosti i problemi iz ove oblasti, a koji se između ostalog odnose na sljedeće:

1. Jedan broj koncesionih preduzeća, koji su dobro poslovali, pogođeni su aktuelnom svjetskom ekonomskom krizom i recesijom, što se trenutno odražava na smanjen obim proizvodnje, a ujedno su bili i veliki izvoznici („Gross“ d.o.o. Gradiška, „Boksit“ Milići, „Mittal Arcelor“ d.o.o.Prijedor).
2. Iz podataka za 2009. godinu evidentan je problem realizacije Ugovora o koncesiji i iz oblasti korišćenja kako pitkih, tako i drugih mineralnih i malomineralnih voda, pa bi trebalo sagledati i podstaći realizaciju ovih ugovora.
3. Prilikom dodjele koncesija pojedina Ministarstva ne konsultuju lokalne zajednice i ne organizuju javne rasprave kod postupka utvrđivanja javnog interesa, shodno Uputstvu o procjeni postojanja javnog interesa, pa se javljaju problemi na terenu, pri realizaciji ugovora.
4. Uočen je problem neusaglašenosti postojeće zakonske regulative iz pojedinih oblasti sa Zakonom o koncesijama, što se između ostalog odnosi na dodjelu prava na eksploataciju u vodnim tokovima za šljunak i pijesak suprotno odredbama Zakona o koncesijama. U Republici Srpskoj još uvijek nema takvih zaključenih Ugovora o koncesijama, kao ni podnesenih zahtjeva za dodjelu koncesija, iako se ovi resursi intenzivno eksploatišu i koriste suprotno odredbama Zakona o koncesijama, a samim tim je oštećen budžet Republike Srpske. Komisija naglašava da se prirodna bogatstva i javna dobra ne mogu dodjeljivati na korišćenje, bez provedenog postupka u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama.
5. Praksa je pokazala da se ne poklanja dovoljno pažnje Studiji ekonomske opravdanosti, koja je osnovni dokument za utvrđivanje javnog interesa i pokretanje procedure dodjele koncesija. Jedan broj Studija ekonomske opravdanosti nije urađen na adekvatnom profesionalnom, stručnom i dokumentacionom nivou i nije revidovan od strane referentne kuće, iako je to zakonska obaveza, što kod zaključivanja koncesionog ugovora i njegove realizacije stvara određene probleme.
6. U oblasti korišćenja mineralnih sirovina izvjestan problem predstavlja eksploatacija mineralnih sirovina na osnovu rješenja o odobrenju za eksploataciju, izdata u skladu sa Zakonom o rudarstvu. Komisija smatra da ovu oblast treba urediti u skladu sa Zakonom o koncesijama i Dokumentom o politici dodjele koncesija, koji je usvojila Narodna Skupština Republike Srpske.

3.3. Zahtjevi za dodjelu koncesija iz oblasti izgradnje i korišćenja puteva

3.3.1. Rješenja Komisije

U toku 2009. godine, Ministarstvo saobraćaja i veza je uputilo 3 zahtjeva koji se odnose na dodjelu koncesija iz oblasti izgradnje i korišćenja mreže autoputeva u Republici Srpskoj.

U toku 2009. godine, iz oblasti izgradnje i korišćenja mreže autoputeva, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu saobraćaja i veza:

- 3 Rješenja o saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama;

U tabelama 12. i 13. dat je pregled Rješenja Komisije u 2009. godini iz oblasti izgradnje i korišćenja mreže autoputeva.

Tabela 12. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	STRABAG AG Austrija	Izmjene i dopune Ugovora o koncesiji između Republike Srpske i Strabag AG Austrije	Saglasnost za zaključenje Ugovora	25.06.2009.
2.	STRABAG AG Austrija	Izmjene i dopune Ugovora o koncesiji između JP Autoputevi Republike Srpske, Strabag AG Austrije i Mreže autoputeva d.o.o. Banja Luka	Saglasnost za zaključenje Ugovora	25.06.2009.
3.	STRABAG AG Austrija	Upravljanje Ugovorom za Lot (.) iz Programa Autoputeva u Republici Srpskoj, između Republike Srpske i Mreže Autoputeva d.o.o. Banja Luka i Potkoncesionara	Saglasnost za zaključenje Ugovora	25.06.2009.

Tabela 13. - Rješenja Komisije za koncesije o prenosu prava na koncesiju, u skladu sa članom 33. Zakona o koncesijama i Ugovorom o koncesiji:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	STRABAG AG Austrija na preduzeće MREŽA AUTOPUTEVA d.o.o. Banja Luka	Izgradnja i korišćenje mreže autoputeva u Republici Srpskoj	Saglasnost o prenosu prava na koncesiju	25.06.2009.

3.3.2. Kratak pregled aktivnosti predstavnika Komisije na realizaciji ugovora o koncesiji za izgradnju mreže autoputeva u Republici Srpskoj

Tokom 2009. godine članovi Komisije i Radne grupe Vlade Republike Srpske su uglavnom bili angažovani na sljedećim poslovima:

- Pripremi Ugovora članova Društva;
- Pripremi Ugovora o prenosu koncesije;
- Pripremi Ugovora o upravljanju ugovorima;
- Pripremi Izmjena i dopuna koncesionog Ugovora;
- Pripremi Izmjena i dopuna Ugovora članova društva;
- Pripremi Ugovora o opštim uslovima potkoncesije;
- Pripremi Ugovora o pristupanju i Izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju „Mreže autoputeva“;
- Izmjeni i dopuni statuta mreže autoputeva;
- Analizi tehničke dokumentacije u vezi sa lotovima 1. i 3.;
- Pripremi Ugovora o prenosu prava i obaveza iz Ugovora o koncesiji na novo koncesiono preduzeće;
- Rješavanju problematike u vezi sa obezbjeđenjem sredstava finansiranja za lot 1.;
- Analizi Studije izvodljivosti za lot 1.

U toku 2009. godine održano je 46 radnih sastanaka sa Deloitte savjetnicima – Vlade Republike Srpske na projektu izgradnje mreže autoputeva u Republici Srpskoj i 31 sastanak sa predstavnicima firme Strabag AG Austrija. Hronološkim redom navešćemo jedan broj sastanaka na kojima se raspravljalo o sljedećoj problematici:

15. januara 2009. godine:

Održan je u Banja Luci sastanak sa predstavnicima Deloitte, na kome su razmatrani dokumentacija potrebna za registrovanje koncesionog preduzeća, Ugovor članova društva, kojim se regulišu međusobne obaveze između Republike Srpske i firme Strabag AG. Pripremljena je lista odredbi koje bi trebalo da sadrži dokumentacija za registrovanje koncesionog preduzeća i odredbi koje će biti sadržane u Ugovoru članova društva.

22. i 23. januar 2009. godine:

Vođeni su pregovori sa predstavnicima firme Strabag AG o pitanjima koja regulišu dokumentacija za registrovanje koncesionog preduzeća i Ugovor članova društva. Posebno se pregovaralo o kapitalnim ulozima (novčanim i nenovčanim), zajmovima članova društva, međusobnim garancijama, upravljanju koncesionim preduzećem i drugim pitanjima od značaja za članove društva.

10. i 11. februara 2009. godine:

Održani su sastanci sa predstavnicima Strabaga, na kojima su razmatrani ključni elementi osnivačkih dokumenata i Ugovora članova društva.

23. februara 2009. godine:

Održan je sastanak sa Deloitteom, na kome su pored osnivačkih akata razmatrana dokumenta, koja se odnose na kapitalna ulaganja u koncesiono preduzeće. Posebno je prezentovana dinamika takvih ulaganja, s obzirom da firma Strabag AG ulaže u projekat autoputa 90 % kapitala, a Republika Srpska 10 %. Ovo se odnosi i na strukturu finansiranja projekta izgradnje autoputa, gdje učešće sopstvenog kapitala u strukturi finansiranja projekta mora biti najmanje 15 %.

12. marta 2009. godine:

Održan je sastanak sa predstavnicima firme Strabag AG, na kome se diskutovalo o Strabagovom prijedlogu koncepta podjele udjela u budućem zajedničkom koncesionom preduzeću, o izmjenama i dopunama odredbi, o pat poziciji i upravljanju sa prihodom od lot 0.

22. aprila 2009. godine:

Održan je sastanak sa predstavnicima Deloitta, na kome je diskutovano o alternativnoj strukturi projekta koji je predložio Strabag AG.

11. maja 2009. godine:

Održana je sjednica Vlade Republike Srpske, na kojoj je izvršena prezentacija Ugovora o pristupanju i Ugovora članova društva.

Poslije sjednice Vlade Republike Srpske, održan je sastanak sa članovima Deloitta, na kome je razmatran set dokumenata, koji su predviđeni koncesionim ugovorom, a trebaju se usaglasiti sa Strabagom AG.

5. juna 2009. godine:

Pokrenuli smo sastanke sa projektantom IGH Zagreb, ukazujući na nepoštovanje predviđenih rokova i primjedbe Strabaga AG na projekte.

30. juna 2009. godine:

Dostavljeni su ugovori: Ugovor o izmjenama i dopunama Ugovora o koncesiji, Ugovor o upravljanju ugovorima, Ugovor o izmjenama i dopunama Ugovora članova društva i Ugovor o prenosu koncesije.

2. jula 2009. godine:

Održan je sastanak sa IGH Zagreb, Strabagom AG i njihovim tehničkim savjetnicima, gdje se raspravljalo o komentarima Strabaga AG na projektnu dokumentaciju za lot 1.

29. jula 2009. godine:

Održan je sastanak sa Strabagom AG, na kome se diskutovalo u vezi sa Ugovorom o opštim uslovima potkoncesije. Takođe se diskutovalo i o posjeti EBRD-a od strane Strabag AG, u cilju pribavljanja finansijskih sredstava za lot 1.

11. avgusta 2009. godine:

Dostavljen je Nacrt ugovora o opštim uslovima potkoncesije.

19. avgusta 2009. godine:

Urađen je Nacrt pisma koga bi trebalo uputiti Strabagu AG, a tiče se rizika zemljišta, rizika projekta, rizika finansiranja, konkurentnih puteva i dodatne naknade po osnovu IGH projekta.

10. septembra 2009. godine:

Održan je sastanak sa Strabagom, gdje se raspravljalo o mjerama za optimizaciju saobraćaja, kao i drugim tehničkim pitanjima, koja bi trebala da budu dio ugovora o opštim uslovima potkoncesije.

23. septembra 2009. godine:

Predstavnici Strabaga uručena je tehnička dokumentacija koju je dostavio IGH i utvrđen je plan daljnjih aktivnosti.

7. oktobra 2009. godine:

Održan je sastanak sa Strabagom AG na kome se raspravljalo o geotehničkim radovima, Studiji izvodljivosti, vodoprivrednim smjernicama za projektovanje, troškovniku, radovima na projektu Gradiška-Glamočani.

22. oktobra 2009. godine:

Održan je sastanak sa Deloitte, a cilj sastanka je bio da se sagleda trenutna situacija na projektu.

10. novembra 2009. godine:

Održan je sastanak sa predstavnicima Strabaga, gdje se raspravljalo o trenutnom statusu projekta i nivou završene tehničke dokumentacije.

U ovom periodu dolazi do narušavanja predviđene dinamike vezane za pripremu dokumentacije i obezbjeđenje finansijskih sredstava, tako da su daljne pregovore sa koncesionarom vodili direktno predstavnici Vlade uz prisustvo savjetnika.

3.4. Zahtjevi za dodjelu koncesija iz oblasti turizma

3.4.1. Rješenja Komisije

U toku 2009. godine, Ministarstvo trgovine i turizma uputilo je 1 zahtjev koji se odnosi na dodjelu koncesija iz oblasti turizma.

Ministarstvo trgovine i turizma Komisiji nije dostavilo ni jedan zaključen ugovor o koncesijama u 2009. godini.

U toku 2009. godine, iz oblasti turizma, Komisija je donijela i uputila Ministarstvu trgovine i turizma:

- 1 Rješenje o saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama sa koncesionarima;

U tabeli 14., dat je pregled Rješenja Komisije u 2009. godini iz oblasti turizma.

Tabela 14.-Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje ugovora:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	MANDIKO d.o.o. Banja Luka	Korišćenje dijela jezera BOČAC	Saglasnost za zaključenje Ugovora	29.01.2009.

Napomena: Komisija je dala ovlaštenje Ministarstvu trgovine i turizma Republike Srpske, za zaključenje ugovora o koncesiji po osnovu samoinicijativne ponude, sa ponuđačem „MANDIKO“ d.o.o. Banja Luka, za korišćenje dijela „Jezera Bočac“ za organizovanje sportskog ribolova uz održavanje sportskih takmičenja ribolovaca, kao i skijanje na vodi na električni pogon bez prava na poribljavanje i stavila van snage Odluku Komisije za koncesije broj: 01-234/08 od 21.05.2008. godine.

3.5. Zahtjevi za dodjelu koncesija za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i vodotoka

3.5.1. Rješenja Komisije

U toku 2009. godine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede uputilo je 21 zahtjev koji se odnosi na dodjelu koncesija iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodotoka u svojini Republike Srpske.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je Komisiji za koncesije dostavilo 7 zaključenih ugovora o koncesijama za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i vodotoka u Republici Srpskoj u 2009. godini.

U toku 2009. godine, iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodotoka, Komisija je donijela i dostavila Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede:

- 9 Rješenja o saglasnosti za zaključenje ugovora o koncesijama;
- 6 Rješenja o saglasnosti za vođenje pregovora sa koncesionarima;
- 1 Rješenje o davanju saglasnosti za zaključenje Aneksa ugovora o koncesiji.

Komisija je u skladu sa propisanom zakonskom procedurom resornom Ministarstvu vratila na dopunu i doradu 3 (tri) predmeta iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i 2 (dva) Nacrta Ugovora o koncesiji.

U tabelama 15., 16., 17. i 18. dat je pregled Ugovora i Rješenja Komisije u 2009. godini iz oblasti korišćenja poljoprivrednog zemljišta i vodotoka, sa osnovnim pokazateljima kao što su namjena i površina predmeta koncesije, oznaka katastarske opštine na kojoj se nalazi predmet koncesije i broj i datum zaključenih Ugovora.

Tabela 15. - Pregled zaključenih Ugovora o koncesijama:

r/b	Koncesionar	Predmet	Br. Ugovora	Datum zaključenja Ugovora
1.	SIJEMEPROM d.o.o. Doboj	Korišćenje poljopr. zemljišta (površina 32,4291 ha) (voćarska proizvodnja u opštini Teslić)	01-33-575/09	28.01.2009.
2.	VOĆAR BISTRICA d.o.o. Gradiška	Korišćenje polj. zemljišta (površina 115,0604 ha) (voćarska proizvodnja u opštini Gradiška)	01-33-2069/09	09.03.2009.
3.	ZZ KOOPERATIVNI CENTAR Sitneši	Korišćenje polj. zemljišta (površina 331,4462 ha) (ratarska proizvodnja u opštini Srbac)	01-33-2920/09	30.03.2009.
4.	SANGRIJA d.o.o. Mostar-Podružnica Nevesinje	Korišćenje polj. zemljišta (površina 10 ha) (obavljanje voćarske proizvodnje-organizovana proizvodnja brusnice)	01-33-13059/09	28.09.2009.

5.	FARMA ARSENIĆ d.o.o. Kozarska Dubica	Korišćenje polj. zemljišta (površina 146,8108 ha) (organizovana proizvodnja kukuruza i pšenice u opštini Kozarska Dubica)	01-33-16953/09	12.11.2009.
6.	POLJO-RADOJČIĆ d.o.o. Kozarska Dubica	Korišćenje polj. zemljišta (površina 167,6396 ha) (organizovana proizvodnja kukuruza, pšenice, ječma i drugih biljnih komponenti za proizvodnju stočne hrane u opštini Kozarska Dubica)	01-33-16954/09	12.11.2009.
7.	AGRO-PARTNER d.o.o. Doboj	Korišćenje polj. zemljišta (površina 490,8699 ha) (organizovana proizvodnja kukuruza, pšenice i soje u opštini Doboj)	01-33-18776/09	22.12.2009.

Tabela 16. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za zaključenje Ugovora o koncesiji:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	VOČAR BISTRICA d.o.o. Gradiška	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 115,0604 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	27.01.2009.
2.	ZZ KOOPERATIVNI CENTAR Sitneši-Srbac	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 331,4462 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	13.02.2009.
3.	EU FARMA NATURPRODUKT d.o.o. Prnjavor	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 726,5127 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	23.06.2009.
4.	SANGRIJA d.o.o. Mostar- podružnica Nevesinje	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 10 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	18.08.2009.
5.	POLJO-RADOJČIĆ d.o.o. Kozarska Dubica	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 167,6396 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	25.09.2009.
6.	FARMA ARSENIĆ d.o.o. Kozarska Dubica	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 146,8108 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	25.09.2009.
7.	BELAVISTA d.o.o. Laktaši	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 400 m2)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	06.10.2009.
8.	AGRO PARTNER d.o.o. Doboj	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 490,8699 ha)	Saglasnost za zaključenje Ugovora	26.11.2009.
9.	PD NAPREDAK a.d.	Korišćenje poljoprivrednog zemišta	Saglasnost za	16.12.2009.

	Pelagićevo	(površina 990 ha)	zaključenje Ugovora	
--	-------------------	--------------------------	---------------------	--

Tabela 17. - Rješenja Komisije o davanju saglasnosti za vođenje pregovora:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja Rješenja
1.	FARMA ARSENIĆ d.o.o. Kozarska Dubica	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 146,8108 ha)	Saglasnost za vođenje pregovora	29.06.2009.
2.	POLJO-RADOJČIĆ d.o.o. Kozarska Dubica	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 167,6396 ha)	Saglasnost za vođenje pregovora	29.06.2009.
3.	SANGRIJA d.o.o. Mostar-podružnica Nevesinje	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 10 ha)	Saglasnost za vođenje pregovora	10.07.2009.
4.	BELAVISTA d.o.o. Laktaši	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 400 m2)	Saglasnost za vođenje pregovora	20.08.2009.
5.	AGRO PARTNER d.o.o. Dobož	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 490,8699 ha)	Saglasnost za vođenje pregovora	23.10.2009.
6.	PD NAPREDAK a.d. Pelagićevo	Korišćenje poljoprivrednog zemišta (površina 990 ha)	Saglasnost za vođenje pregovora	10.12.2009.

Tabela 18. - Rješenja Komisije za koncesije o davanju saglasnosti za zaključenje Aneksa Ugovora o koncesiji:

r/b	Koncesionar	Predmet	Status	Datum donošenja rješenja
1.	CASTELLINA SRPSKA d.o.o. Modriča	Korišćenje poljoprivrednog zemljišta (površina 629,2707 ha), u opštini Modriča	Saglasnost za zaključenje Aneksa Ugovora	12.06.2009.

3.5.2. Kontrola rada koncesionara

Pravni osnov za kontrolu rada koncesionara sadržan je u članu 13. i 22. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 25/02, 91/06 i 92/09).

U postupku kontrole poslovanja koncesionara, odnosno, realizacije Ugovora o koncesijama za korišćenje poljoprivrednog zemljišta, ovlaštena lica Komisije su izvršila kontrolu primjene odredbi Ugovora, kao i provjeru i nadzor nad cjelokupnim radom koncesionara.

Ovlaštena lica su prilikom provjere i nadzora rada koncesionara posebnu pažnju obratila na izvršavanje ugovornih obaveza, koje se odnose na:

- obavezu plaćanja koncesione naknade;
- klauzulu o zabrani davanja poljoprivrednog zemljišta u zakup;
- obavezu korišćenja predmeta koncesije u svrhu obavljanja registrovane (osnovne) djelatnosti;
- statusne promjene preduzeća, kao nosioca koncesionog prava, a koje se odnose na promjene: naziva, sjedišta, registrovane djelatnosti, lica ovlaštenih za zastupanje i promjene vlasničke strukture;
- uticaj i dejstva više sile na poslovanje koncesionara;
- klauzulu obaveznog osiguranja poljoprivrednih usjeva i klauzulu obaveznog osiguranja zaposlenih, a koji su angažovani na izvršenju ugovora o koncesiji;
- uvođenje u posjed koncesionara;
- obavezu uknjižbe koncesionih prava, odnosno prava korišćenja predmeta koncesije u zemljišne knjige i druge registre nekretnina.

U toku 2009. godine, Komisija je izvršila provjeru i nadzor rada 36 (tridesetšest) koncesionara, koji imaju zaključene Ugovore o koncesiji do sredine 2009. godine.

Prilikom provjere i kontrole rada koncesionara izvršen je uvid u dokumentaciju istih, te obavljen razgovor sa predstavnicima ili ovlaštenim licima koncesionara. Koristeći relevantnu dokumentaciju izvršen je uvid u ispunjavanje ugovornih obaveza od strane koncesionara, a posebno u pogledu plaćanja koncesione naknade, obavještanja koncedenta o stanju zasijanih površina, osiguranju usjeva i zaposlenih, statusnim promjenama preduzeća, kao i uknjižbi koncesionog prava u zemljišne knjige i druge registre nekretnina.

Obavljenim informativnim razgovorima sa predstavnicima koncesionara, stečen je uvid u izvršavanje ugovornih klauzula kao što su: zabrana davanja poljoprivrednog zemljišta u zakup, korištenje predmeta koncesije u svrhu obavljanja osnovne djelatnosti koncesionara, uticaj, odnosno dejstvo više sile na korištenje predmeta koncesije.

Dokumentom o politici dodjele koncesija i Zakonom o koncesijama definisana su 24 (dvadesetčetiri) moguća predmeta koncesija. U svojim godišnjim Izveštajima, Komisija je do sada upozoravala da nema zaključenih ugovora o koncesijama u određenim oblastima, iako postoji veliki broj preduzeća koja pri obavljanju privrednih djelatnosti koriste prirodna bogatstva i dobra u opštoj upotrebi. (korišćenje vodotoka i drugih voda, izgradnja i korišćenje hidroakumulacija, korišćenje šuma i šumskog zemljišta, lovstvo i ribolov, hidromelioracioni sistemi i sistemi za vađenje materijala iz vodotoka i vodnih površina). Tačkom 11.0 Dokumenta o politici dodjele koncesija svi bespravni korisnici koncesija, su bili dužni da podnesu samoinicijativnu ponudu i da pokrenu postupak za dodjelu koncesija, te da okončaju ovaj postupak u roku od 12 mjeseci, što u najvećem broju slučajeva nije ispoštovano, iako je Narodna skupština Republike Srpske više puta donosila obavezujuće zaključke vezane za pomenutu problematiku.

Kod većine kontrolisanih koncesionara (skoro svih) evidentan je problem knjiženja koncesionog prava u registru nepokretnosti. Upis koncesionih prava proizvodi određene pravne posljedice, kako prema ugovornim stranama, tako i prema trećim licima, pošto je jedno od osnovnih načela stvarnih prava i načelo konstitutivnosti, što znači da se određena prava na nepokretnostima stiču njihovim upisom u zemljišne knjige ili druge registre nepokretnosti.

Ovo pravo ne predstavlja samo sebi cilj, nego proizvodi pravno dejstvo prema subjektima obligacije, ali i prema svim ostalim (erga omnes) i time daje pravnu garanciju titularu u vršenju toga prava.

Komisija ističe važnost konstituisanja koncesionog prava u registrima nepokretnosti. (zemljišnim knjigama, ili katastru nekretnina).

Sa stanovišta koncesionara ono je važno, jer daje pravni osnov za realizaciju drugih prava ili ostvarenja ekonomskog boniteta (npr. pravo na podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji ili za obezbjeđenje kreditnih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju) i daje pravnu zaštitu koncesionaru u vršenju njegovog prava.

Sa stanovišta koncedenta je važno, jer legitimise koncedenta kao davaoca koncesionog prava i daje pravnu zaštitu koncedentu u slučaju rješavanja sporova pred nadležnim sudovima ili drugim arbitražnim organima. Na ovaj način koncedent smanjuje rizik od gubitka sudskih sporova i obaveze eventualne naknade štete.

U cilju rješavanja ovog problema resorno ministarstvo je duže vremena pokušavalo pronaći pravo rješenje zajedno sa Republičkom upravom za geodetske i imovinsko-pravne poslove, na inicijativu Odbora za poljoprivredu Narodne skupštine Republike Srpske, jer je Narodna skupština Republike Srpske, Zaključkom obavezala Republičku upravu za geodetske i imovinsko-pravne poslove, da uskladi svoje propise sa Zakonom o koncesijama. Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o održavanju premjera i katastra zemljišta („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 15/10) i Zakona o dopunama Zakona o premjeru i katastru nepokretnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 15/10), stvoren je pravni osnov za upis koncesionog prava u registar nepokretnosti.

Kod većine koncesionara evidentan problem je njihova obaveza o osiguranju usjeva. Ovaj problem se uglavnom pravda nesrazmjerno visokom premijom osiguranja u odnosu na očekivane prihode i time, da neke osiguravajuće kuće ne žele da ugovaraju ovakav vid osiguranja. Komisija smatra da ovom pitanju treba prići razložno i razumjeti ponašanje koncesionara, iako ono može predstavljati velike rizike za realizaciju ukupnog koncesionog posla.

Za veći broj koncesionara postoji problem korištenja poljoprivrednog zemljišta, odnosno njihovog uvođenja u posjed od strane koncedenta, kao faktičke pretpostavke za korištenje predmeta koncesije. Jedan od razloga neblagovremenog uvođenja koncesionara u posjed od strane koncedenta, je i činjenica da resorno ministarstvo već duže vremena nema dovoljan broj zaposlenih na ovim poslovima, kako bi adekvatno odgovorili svim potrebama u oblasti koncesija, odnosno realizaciji koncesionih ugovora.

Neki od koncesionara koji nisu uvedeni u posjed su: „Govedarska Farma“ a.d. Nova Topola, „Farmland“ a.d. Nova Topola, „Klaonica i prerada mesa“ a.d. Sokolac, „Marbo“ d.o.o. Laktaši, ZZ „Srebrenica“ Srebrenica, „Tamaris Company“ d.o.o. Banja Luka, „MS Kompanija“ d.o.o. Prnjavor, „Kruška-DK“ d.o.o. Srbac, „Voćar Bistrica“ d.o.o. Gradiška.

Najčešći pojavni oblik je korištenje poljoprivrednog zemljišta od strane savjesnog ili nesavjesnog posjednika i prije zaključenja ugovora o koncesiji. Drugi pojavni oblik je ometanje koncesionara u korištenju predmeta koncesije, nakon zaključenja ugovora o koncesiji. Sa aspekta prvog slučaja teret odgovornosti snosi i koncedent, jer predmet koncesije u momentu zaključenja Ugovora o koncesiji je bio nepodoban i koncedent mora ili predmet koncesije u cjelini učiniti podobnim, ili izdvojiti dio za koji postoje pravne smetnje za korištenje.

Ovo pitanje je važno razrješiti radi smanjenja rizika od eventualnih sudskih sporova i odštetnih zahtjeva koncesionara. Rješavanje ovog pitanja je u vezi sa pitanjem konstituisanja koncesionog prava u registrima nepokretnosti, o čemu je već bilo riječi.

U izvještajnom periodu od strane kontrolisanih koncesionara ispoštovane su klauzule: o zabrani davanja poljoprivrednog zemljišta u zakup, korištenja predmeta koncesije u svrhu obavljanja koncesione djelatnosti, obavještanja koncedenta o stanju zasijanih površina, uticaju više sile na obavljanje koncesione djelatnosti, te izvršenim statusnim promjenama unutar pravnog lica, kao subjekta koncesionog odnosa, dok su u nekoliko slučajeva resorno ministarstvo i Komisija upozorili koncesionare, da bi davanje zemljišta u zakup ili potkoncesiju dovelo do raskida ugovora.

Komisija za koncesije je u 2009. godini u cilju rješavanja određenih problema iz oblasti koncesija na poljoprivrednom zemljištu obavila nekoliko posjeta i sastanaka sa predstavnicima opština (Modriča, Kostajnica, Derventa, Srbac, Trebinje, Brod, Gradiška i dr.).

Cilj ovih sastanaka je bio da se opštinske strukture bolje upoznaju sa politikom dodjele koncesija, kako bi mogli aktivnije učestvovati u realizaciji zaključenih ugovora.

U postupku nadzora i kontrole nad radom koncesionara utvrđeno je da postoje koncesionari koji uredno i na vrijeme plaćaju koncesionu naknadu, koncesionari koji neredovno i neblagovremeno vrše ovu obavezu i oni koji ne plaćaju godišnji iznos koncesione naknade. Komisija smatra da su razlozi za ovakvo ponašanje koncesionara uglavnom subjektivne prirode. Jedan broj koncesionara smatra da su oštećeni neuvođenjem u

posjed, ometanjem od strane trećih lica u vršenju koncesionog prava ili uticaja vremenskih prilika na korist od poljoprivredne proizvodnje i da treba da budu oslobođeni dijela koncesione naknade srazmjerno uticaju navedenih objektivnih okolnosti.

Komisija je posebnu pažnju obratila na obavezu plaćanja koncesione naknade u navedenom izvještajnom periodu i drugih obaveza iz ugovornog odnosa, od strane pojedinih koncesionara.

Prema evidenciji o uplatama koncesione naknade u Trezoru Ministarstva finansija u toku 2009. godine, jedan broj koncesionara ne plaća koncesionu naknadu u skladu sa Ugovorom o koncesiji, a to su: „Klaonica i prerada mesa“ a.d. Sokolac, „Milošević promet“ d.o.o. Amajlije-Bijeljina, „Tamaris Company“ d.o.o. Banja Luka, „Farmland“ a.d. Nova Topola.

Komisija napominje da neplaćanje koncesione naknade predstavlja osnov za raskid Ugovora o koncesiji, shodno Zakonu o koncesijama i članu 23. Ugovora o koncesiji.

Kontrolom rada koncesionara uočene su određene nepravilnosti, odnosno neizvršavanja ugovornih obaveza, kod koncesionara „MARBO“ d.o.o. Laktaši. Koncesionar je izvršio prenos Ugovora o koncesiji na drugo pravno lice, bez saglasnosti Komisije za koncesije Republike Srpske, suprotno članu 12. Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 92/09), kao i suprotno odredbama Pravilnika o postupku i prenosu Ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 107/09);

Koncesionar „MB IMPEKS“ d.o.o. Banja Luka je izvršio promjenu vlasničke strukture, tako što je od suvlasnika preuzeo 50 % vlasničkih prava. Na promjenu vlasničkih odnosa i strukturu vlasništva, Komisija za koncesije Republike Srpske nije dala saglasnost. Navedene promjene su suprotne članu 15. Zakona o Izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama Republike Srpske, kao i odredbama Pravilnika o postupku i prenosu Ugovora o koncesiji i prenosu vlasničkih prava koncesionara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 107/09).

Na intervenciju Komisije koncesionari „MB Impeks“ d.o.o. Banja Luka i „Marbo“ d.o.o. Laktaši su pokrenuli proceduru postupka prenosa Ugovora o koncesiji i prenosa vlasničkih prava koncesionara.

3.5.3. Pregled aktuelnih problema koji opterećavaju realizaciju zaključenih Ugovora

Realizacija Ugovora o koncesijama za korišćenje poljoprivrednog zemljišta i obavljanje cjelokupne aktivnosti koncesionara nailaze na određene poteškoće, kao i probleme iz razloga koji su već navedeni u tekstu izvještaja kao što su: uzurpacija poljoprivrednog zemljišta od strane neovlaštenih lica, neuvođenje u posjed koncesionara, nemogućnost upisa koncesionog prava u katastarski operat, neplaćanje ili neuredno plaćanje koncesione naknade i sl.

Da bi se riješili navedeni problemi potrebna je veća saradnja i koordinacija između Ministarstva za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu, Komisije za koncesije Republike Srpske, Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Republičkog javnog Pravobranioca i Inspektorata Republike Srpske.

U postupku koji prethodi zaključenju Ugovora o koncesiji potrebno je izvršiti identifikaciju poljoprivrednog zemljišta, koje čini predmet ugovora, te riješiti pitanje korisnika istog zemljišta, kao prethodno pitanje.

Na ovaj način Republika Srpska bi bila upisana u katastarski operat kao korisnik poljoprivrednog zemljišta, umjesto ranijih upisanih korisnika (zemljoradničke zadruge, poljoprivredna dobra i slično).

Koncesione naknade utvrđene Ugovorom, a iskazane u fiksnom iznosu (iznos koncesione naknade po jedinici mjere), ne odražavaju realno i pravično utvrđivanje naknade, te bi bilo potrebno iznos koncesione naknade utvrditi u skladu sa Pravilnikom o utvrđivanju kriterijuma za određivanje visine koncesione naknade („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 45/07 i 63/07). Ovo bi se moglo postići aneksiranjem Ugovora koji su zaključeni prije stupanja na snagu navedenog Pravilnika.

U postupku dodjele koncesije na poljoprivrednom zemljištu, Vlada je obavezala Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da od ukupnog fonda poljoprivrednog zemljišta tri četvrtine obezbijedi za dodjelu putem koncesija, a jednu četvrtinu podjeli putem zakupa fizičkim licima za potrebe: naučno-istraživačkog

rada (školske ustanove, instituti), organsku i integralnu proizvodnju, razvoj farmerstva, potrebe opština i razvoj malih i srednjih preduzeća u oblasti agrara, što je stvorilo dovoljno prostora da resorno ministarstvo i lokalne zajednice riješe veliki broj zahtjeva za zakup zemljišta.

4. KONCESIONA NAKNADA

Prema evidenciji o uplatama koncesione naknade u Trezoru Ministarstva finansija, u toku 2009. godine uplaćeno je ukupno 15.280.413,00 KM na ime koncesione naknade za korištenje prirodnih resursa. Ukupna uplata koncesionih naknada u 2009. godini veća je za 4.971.427,67KM od uplata koncesionih naknada u 2008. godini, zbog uzimanja u obzir naknada za korištenje prirodnih resursa (vode) u svrhu proizvodnje električne energije.

Komisija provjerava Bilanse uspjeha Koncesionara na dan 31.12.2009. godine, koje dobije od strane Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge (APIF-a), kako bi utvrdila tačnost iznosa uplata pojedinačnih koncesionih naknada, sprovodi redovne kontrole koncesionara na terenu i u stalnom je kontaktu sa Poreskom upravom i Republičkom upravom za inspeksijske poslove.

5. BUDŽET

5.1. Finansijski prihodi, troškovi i rashodi Komisije za koncesije Republike Srpske

Članom 15. Zakona o koncesijama utvrđeno je da se sredstva za rad Komisije osiguravaju isključivo u Budžetu Republike Srpske. Za 2009. godinu u Budžetu Republike Srpske za rad Komisije bilo je obezbijeđeno 677.290,50 KM, kao poseban grant pri Generalnom sekretarijatu Vlade Republike Srpske, da bi se ova sredstva u 2009. godini putem rebalansa budžeta umanjila za 70.000,00 KM, te su ukupna sredstva za finansiranje Komisije iznosila 607.290,00 KM.

Treba napomenuti, da su budžetska sredstva za Komisiju u 2009. godini, manja od sredstava u 2008. i 2007. godini, što je dodatno otežalo funkcionisanje i rad Komisije.

Komisija za koncesije je imala i neporeske prihode u toku 2009. godine i to:

- prihodi od kamata 348,20 KM

- prihodi od osiguranja 430,52 KM

Ukupno neporeski prihodi su iznosili 778,72 KM.

U 2009. godini, od odobrenih budžetskih, neporeskih prihoda i prenesenih sredstava sa žiro-računa iz 2008. godine, Komisija je isplatila neto plate, poreze i doprinose, platila sve materijalne troškove i nabavku manjeg dijela opreme.

5.1.1. Stalna imovina Komisije za koncesije

U toku 2009. godine iz sopstvenih izvora nabavljeno je opreme u iznosu od 3.980,94 KM.

Struktura stalne imovine Komisije za koncesije Republike Srpske na dan 31.12.2009. g. po nabavnim vrijednostima je sljedeća:

• kancelarijski namještaj	27.096,72 KM
• informatička oprema	32.942,06 KM
• oprema za prenos podataka i glasa	10.895,80 KM
• kancelarijske mašine	6.133,51 KM
• prevozna sredstva	90.869,58 KM
• fotografska oprema	1.909,65 KM
• ugrađena oprema	12.037,00 KM
• ostala oprema	1.334,15 KM

<u>Ukupno (nabavna vrijednost)</u>	<u>183.218,47 KM</u>
<u>Ispravka vrijednosti (Amortizacija)</u>	<u>92.792,88 KM</u>
<u>Ukupno osnovna sredstva (sadašnja vrijednost)</u>	<u>90.425,59 KM</u>

5.2. Plate i naknade troškova zaposlenih

Troškovi plata i naknada troškova za deset zaposlenih u 2009. godini, obračunati su na osnovu Pravilnika o platama i naknadama zaposlenih u Komisiji za koncesije Republike Srpske, na koji je Vlada Republike Srpske dala saglasnost, ukupno iznose 446.816,61 KM.

5.2.1. Struktura plata i naknada:

- plate u neto iznosu	287.505,49 KM
- porezi na plate	22.900,88 KM
<u>- doprinosi na plate</u>	<u>136.410,24 KM</u>
Ukupno:	446.816,61 KM

U poređenju sa 2008 godinom, ukupna izdvajanja za neto plate, poreze i doprinose su manja za 25.001,32 KM ili 5,6 %.

Osim plata, poreza i doprinosa za stalno zaposlene, vršeno je plaćanje na osnovu ugovora za privremeno angažovanje lica, kao i naknada za prevoz zaposlenih.

Ukupna plaćanja za navedene namjene iznosila su u bruto iznosu 19.620,29, odnosno neto isplate 15.110,80 KM, porezi 1.043,41 KM i doprinosi 3.466,08 KM.

5.2.2. Troškovi materijala i usluga:

Troškovi materijala i usluga u 2009. godini iznosili su 168.360,01 KM.

Struktura troškova materijala i usluga u 2009. godini iznosi:

- troškovi smještaja na službenom putu.....	7.648,57 KM
- troškovi dnevnica za službeni put.....	3.974,00 KM
- troškovi smještaja na službenom putu u inostranstvu.....	28.701,55 KM
- troškovi dnevnica službenog puta u inostranstvo.....	10.609,93 KM
- korišćenje vlastitog vozila u službene svrhe.....	2.047,57 KM
- troškovi komunikacionih usluga.....	14.828,28 KM
- troškovi ostalog materijala.....	186,66 KM
- troškovi materijala za čišćenje.....	922,74 KM
- troškovi taksi.....	501,00 KM
- troškovi kompjuterskog materijala.....	2.412,49 KM
- troškovi kancelarijskog materijala.....	10.864,03 KM
- troškovi goriva.....	21.665,53 KM
- ostali troškovi prevoza.....	1.893,12 KM
- troškovi zakupa	4.550,60 KM
- ostali troškovi	175,00 KM
- ostale usluge opravke i održavanja.....	1.448,51 KM
- usluge računovodstva i revizije	2.164,50 KM
- troškovi opravke i održavanja vozila.....	34.887,59 KM
- troškovi platnog prometa.....	1.744,70 KM
- osiguranje vozila.....	2.605,99 KM
- registracija vozila.....	1.065,16 KM
- usluge informisanja.....	2.451,32 KM
- troškovi reprezentacije.....	7.262,17 KM
- usluge stručnog obrazovanja.....	1.509,00 KM
- stručna literatura.....	2.215,00 KM
- ostale ugovorene usluge.....	25,00 KM
Ukupno:	168.360,01 KM

Ukupni troškovi su skoro na istom nivou kao i 2008. godini, a troškovi se uglavnom odnose na dnevnicu, smještaj, kancelarijski materijal, troškove goriva, održavanje i komunikaciono-telefonske troškove.

5.2.3. Godišnji Izvještaj o izvršenju budžeta

Kao što je navedeno u 2009. godini Komisija je finansirana iz budžetskih sredstava u iznosu od 607.290,00 KM, odnosno budžetski prihodi po tom osnovu su 607.290,00 KM, kao i neporeski prihodi od 779,00 KM.

Ukupni rashodi su 638.778,00, što pokazuje da Komisija za koncesije Republike Srpske u 2009. godini nije imala dovoljno sredstava za finansiranje.

U Bilansu uspjeha iskazan je manjak prihoda nad rashodima u iznosu od 26.728,00 KM. Kada se na taj iznos doda PS žiro-računi blagajne 31.12.2008. god. od 87.233,00 KM, dobije se iznos od 60.505,00 KM. Kada se od tako dobijenog iznosa odbiju sredstva za nabavku osnovnih sredstava od 3.980,94 KM i isplaćene ukalkulisane naknade prevoza za 12 mjeseci 2009. godinu od 35,00 KM, dobije se iznos od 56.488,66 KM, što odgovara rezultatu iskazanom u Bilansu stanja (navedeni iznos se sastojao iz ukalkulisanog nenaplativog prihoda, koji je doznačen u januaru 2010. godine, kao grant Vlade za 12/2009. godini 30.000,00, kao i sredstava na žiro računu od 26.489,00 i blagajni od 519,46KM).

Finansijski izvještaji Komisije su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu, odredbama Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske i Uputstvom o izradi godišnjeg obračuna budžeta i fondova za 2009. godinu.

U toku obračunskog perioda od 01.01.2009. godine do 31.12.2009. godine primjenjeni su Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, kao i propisi iz oblasti poreske regulative, kao i razni propisi i uputstva kojima se uređuje ova oblast.

Finansijski izvještaji sa pratećom dokumentacijom, kao i potrebni izvještaji i informacije dostavljeni su u zakonskim rokovima nadležnim organima Republike Srpske.

Komisija za koncesije u posljednje tri fiskalne godine je imala finansijski grant u identičnom iznosu.

Komisija se obratila zahtjevom za dodatna sredstva u iznosu od 219.895,10 KM za 2010. godinu, koja su neophodna iz sljedećih razloga:

Krajem 2009. godine Narodna skupština Republike Srpske je nakon provedene zakonske procedure imenovala 2 (dva) nova člana Komisije, a početkom 2010. godine, popunjeno je upražnjeno radno mjesto sekretara Komisije, što povlači veća izdvajanja za plate i za materijalne troškove u Komisiji. Komisija je na prijedlog Ministarstva industrije, energetike i razvoja broj:

05.1731-525/09 od 25.11.2009. godine i u skladu sa članom 10. stav 2. Zakona o koncesijama, u radnom odnosu zadržala dva člana Komisije iz predhodnog mandata, na radnom mjestu Stručnog savjetnika za kontrolu rada koncesionara, do ispunjenja uslova za starosnu penziju, što takođe utiče na veće materijalne troškove u Komisiji.

Takođe, potrebno je opremiti 2 (dvije) nove kancelarije sa pratećim kancelarijskim namještajem, računarima i sl.

U ovoj godini takođe je potrebno izvršiti nabavku novog putničkog vozila za lakši rad na terenu članova Komisije i drugih zaposlenih, te se očekuje razumijevanje i podrška za navedena sredstva i u Vladi Republike Srpske i u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Posebno se naglašava da Komisija za koncesije nema sredstava na računu, niti ima drugih izvora, da pokriva ove izdatke, te su joj potrebna dodatna budžetska sredstva za 2010. godinu.

Godišnji obračun Komisije za 2009. godinu sa bilansom stanja, bilansom uspjeha, bilansom novčanih tokova, Izvještaj o izvršenju budžeta sa podacima o obračunatim platama, porezima i doprinosima, Izvještaj o kapitalnim troškovima i finansiranju je dostavljen Ministarstvu finansija Republike Srpske, sektor Trezor u predviđenom roku, odnosno 15.02.2010. godine.

Finansiranje Komisije za 2010. godinu uvršteno je u budžet Republike Srpske za 2010. godinu, kao grant Komisije u okviru Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske u iznosu od 670.000,00 KM.

6. OSTALE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE

6.1. Saradnja sa domaćim tijelima i institucijama u BiH-značajniji poslovi, zadaci i aktivnosti Komisije za koncesije Republike Srpske

Rad Komisije bio je usmjeren na unapređenje i uspostavljanje saradnje sa velikim brojem nadležnih institucija u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, prije svega sa gotovo svim resornim ministarstvima Vlade Republike Srpske, stručnim tijelima i službama Narodne skupštine Republike Srpske, rukovodećim strukturama opština Republike Srpske, Komisijom za koncesije BiH, zatim Komisijom za koncesije Federacije BiH.

Održan je i veliki broj sastanaka sa domaćim i stranim investitorima-koncesionarima, na kojima je od strane predstavnika Komisije pružena stručna i administrativna podrška na realizaciji zaključenih ugovora o koncesijama, te savjetodavna pomoć na provođenju Zakona o koncesijama.

Aktivnosti, poslovi i zadaci na kojima je Komisija bila posebno angažovana tokom 2009. godine, a odnose se na saradnju sa domaćim nadležnim institucijama, ministarstvima, opštinama i koncesionarima su:

- pregovori, razgovori, sastanci i kontakti sa ministarstvima i kompanijom STRABAG AG AUSTRIA na zaključenju ugovora o koncesiji i pripremi ugovora za lotove mreže autoputeva u Republici Srpskoj;
- saradnja sa ministarstvima na pripremi Informacije o provednoj kontroli realizacije dodjeljenih ugovora o koncesiji za izgradnju malih hidroelektrana;
- saradnja sa Ministarstvom industrije, energetike i rudarstva na kontroli realizacije ugovora o koncesijama iz mineralno-sirovinskog kompleksa;
- saradnja sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede na kontroli realizacije ugovora o koncesijama iz oblasti poljoprivrede;
- saradnja sa Ministarstvom finansija oko pripreme za donošenje Zakona o javno-privatnom partnerstvu;
- saradnja sa Ministarstvom trgovine i turizma oko pripreme Zakona o banjama;
- rad predstavnika Komisije u radnoj grupi za izmjene i dopune Zakona o koncesijama;
- saradnja sa Komisijom za koncesije BiH i Komisijom za koncesije Federacije BiH na razmjeni iskustava, usaglašavanju zakonske regulative i provođenju zajedničkih aktivnosti na realizaciji započetih koncesionih projekata u skladu sa odlukama Vlade Republike Srpske (granične MHE, itd.);

6.2. Saradnja sa međunarodnim institucijama i organizacijama

Rad Komisije je bio usmjeren i na uspostavljanje, kao i na unapređenje saradnje sa međunarodnim organizacijama sa sjedištem u Republici Srpskoj, kao što su: delegacija Evropske komisije u BiH, Svjetska banka, Kancelarija visokog predstavnika-OHR-a, ambasade mnogih evropskih zemalja. Kontakti sa međunarodnim organizacijama i institucijama omogućili su razmjenu podataka, iskustava i znanja vezanih za provođenje koncesione politike u odnosu na svjetsku i evropsku praksu i brže rješavanje otvorenih pitanja i problema. Članovi i saradnici Komisije učestvovali su i na seminarima i obukama u organizaciji Svjetske banke, koje se odnose na koncesije i javno-privatno partnerstvo.

Treba naglasiti sve kontakte i sastanke Komisije sa predstavnicima asocijacije SIGMA, zajedničke inicijative OECD i EU zemalja, u vezi s pripremom Pregleda stanja koncesija i javno-privatnog partnerstva u BiH, od strane ove organizacije. Aktivnosti i kontakti su posebno intenzivirani tokom 2009. godine, za vrijeme prikupljanja podataka o koncesijama i javno-privatnom partnerstvu u Republici Srpskoj, od strane SIGMA asocijacije. Tom prilikom, Komisija je obezbjedila da na sastancima sa SIGMA asocijacijom prisustvuje više predstavnika Narodne skupštine Republike Srpske, ministarstava Vlade Republike Srpske i koncesionara. Nakon dostavljanja nacrt Izvještaja SIGMA asocijacije, Komisija je u više navrata razmatrala ovaj nacrt Izvještaja i sačinila primjedbe na njega.

Suština primjedbi, zbog kojih Komisija nije prihvatila nacrt Izvještaja se ogleda u sljedećem:

- Nacrt Izvještaja nije realna slika aktivnosti u oblasti koncesija u Republici Srpskoj;
- kroz čitav Nacrt Izvještaja preovladava neobjektivnost u pristupu analize koncesija u oba entiteta u Bosni i Hercegovini;

- Nacrt Izvještaja se suštinski bavi preporukama iz oblasti javnih nabavki;
- Nacrt Izvještaja tendenciozno usmjerava aktivnosti na nivo BiH i preferira kroz prijedloge mjera prenošenje nadležnosti iz oblasti koncesija i javno-privatnog partnerstva na nivo BiH, na neustavan način.

7. PLAN RADA KOMISIJE ZA KONCESIJE REPUBLIKE SRPSKE U 2010. GODINI

Osnova za izradu i donošenje Programa rada Komisije za 2010. godinu nalazi se u tekstu Zakona o koncesijama, Dokumentu o politici dodjele koncesija, Ekonomskoj politici za 2010. godinu i Programu rada Vlade Republike Srpske za 2010. godinu.

Program rada Komisije za koncesije Republike Srpske u 2010. godini sadrži:

1. Pored odluka o davanju saglasnosti za vođenje pregovora sa ponuđačima i za zaključenje ugovora o koncesiji, Komisija će posebnu pažnju obratiti na realizaciju većih privrednih projekata:
  - aktivnosti vezane za definisanje ugovora LOT-ova mreže autoputeva i praćenje realizacije ugovora o koncesiji sa STRABAG-om AG Austrija;
  - aktivnosti na pripremi koncesionog postupka za Termoelektranu Gacko 2;
  - aktivnosti u vezi realizacije Sporazuma o saradnji između Republike Srpske i Republike Srbije, na iskorištenju hidropotencijala Srednje Drine, putem modela strateškog partnerstva sa Republikom Italijom;
  - aktivnosti u vezi izbora strateškog partnera na području Gornje Drine;
  - aktivnosti u vezi pripremnih aktivnosti, uključujući inoviranje postojeće dokumentacije, istraživanje hidroenergetskog potencijala i izradu studija ekonomske opravdanosti, izgradnje hidroenergetskih objekata Hidroenergetskog sistema Gornji Horizonti i HE Dubrovnik II;
  - praćenje realizacije ugovora o koncesiji za Rudnik i Termoelektranu Doboju;
  - praćenje realizacije ugovora o koncesiji za MHE na rijeci Bosni sa kompanijom TECHNOENERGY AS, Norveška;
  - praćenje realizacije ugovora o koncesiji za MHE na rijeci Bistrici sa kompanijom HE BISTRICA, d.o.o. Foča;
  - realizaciju Zaključka Vlade sa sjednice od 30.12.2008. godine o problematici izgradnje malih hidroelektrana u Republici Srpskoj;
  - dodjele koncesija za korišćenje poljoprivrednog zemljišta;
  - učešće u pripremi koncesionog postupka za Rudnik željezne rude u Prijedoru,
  - stručna pomoć i podrška Komisije opštini Bijeljina u pripremi i provođenju projekta izgradnje toplovoda i distribucije prirodnog gasa na njenoj teritoriji.
2. Posebne aktivnosti će se voditi na provođenju koncesionog postupka za sve korisnike predmeta koncesija, koji koriste prirodna bogatstva i javno dobro na osnovu ranijih rješenja o pravu na eksploataciju, kao što su: rudnici, hidroenergetski sistemi, eksploatacija pijeska i šljunka iz korita rijeka, ribnjaci, lovišta, bazeni za sportsko-rekreativne potrebe i drugi.
3. Planiraju se aktivnosti na polju ostvarivanja koncesione politike u drugim oblastima kao što su: vodoprivreda i šumarstvo, turizam, saobraćaj i veze, urbanizam i građevinarstvo, zdravstvene usluge, oblast igara na sreću i drugo, posebno u oblasti dodjele koncesija u javnom linijskom prevozu.
4. Komisija će u skladu sa Zakonom o koncesijama vršiti provjeru i nadzor rada koncesionara. Naročito će se obratiti pažnja na uplate koncesionih naknada, za šta će se intenzivirati saradnja sa Inspektoratom Republike Srpske i Poreskom upravom Republike Srpske.

5. U saradnji sa Vladom Republike Srpske usaglasice se novi prioriteti za dodjelu koncesija za period 2009.-2014. godina i pripremic se dorada/izmjena i dopuna Dokumenta o politici dodjele koncesija, koji ce se nakon toga uputiti na usvajanje Narodnoj skupštini Republike Srpske.

8. ZAKLJUČAK

Najznačajniji rezultati rada Komisije u toku 2009. godine, koji se odnose na primjenu Zakona o koncesijama, mogu se ukratko predstaviti u sljedećim stavkama:

1. Aktivnosti i učešće Komisije na zaključenju i realizaciji ugovora o koncesiji:

- za izgradnju i korišćenje „Termoelektrane Stanari“ d.o.o. Doboj, sa kompanijom EFT-a GROUP d.o.o. Stanari, Doboj;
  - za izgradnju i korišćenje mreže autoputeva u Republici Srpskoj, sa kompanijom STRABAG AG Austrija;
  - za izgradnju i korišćenje malih hidroelektrana na rijeci Bosni sa kompanijom TECHNOENERGY AS, Norveška;
  - za izgradnju i korišćenje HE „Ulog“, na rijeci Neretvi.
- Zaključivanjem i realizacijom ovih ugovora o koncesiji, sa priznatim stranim kompanijama stvoren je pozitivan ambijent za naredne investicije, u vidu koncesionih ulaganja u ključnim sektorima i potencijalima sa kojima Republika Srpska raspolaže, kao što su: energetika, rijeke i vode, šume i šumsko bogatstvo, turizam itd. Započeti projekti uticaće na brži ekonomski razvoj Republike Srpske u godinama koje dolaze, te na otvaranje novih radnih mjesta i stvaranje ambijenta za kvalitetnije životne uslove stanovništva na ovom prostoru.

2. Aktivnosti i učešće Komisije u izradi i primjeni zakonske regulative iz oblasti koncesija, kroz pripremu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, podzakonskih akata Komisije, kao što je Pravilnik o prenosu ugovora o koncesiji i/ili promjeni strukture vlasništva, te usklađivanje ostalih zakona sa Zakonom o koncesijama, npr. Zakon o banjama. Rad na zakonskoj regulativi iz oblasti koncesija, kao i njeno usaglašavanje sa evropskim direktivama iz predmetne oblasti, doprinosi uspostavljanju jedinstvenog ekonomskog prostora Republike Srpske i evropske zajednice, u kome se preduzeća brže i sigurnije odlučuju za investicije i ulaganja, što treba da rezultira narednim pozitivnim ekonomskim efektima.

3. Prihod na ime uplata od koncesione naknade u Budžetu Republike Srpske u 2009. godini, iznosio je **15.280.413,00 KM**.

Ovom prihodu treba dodati indirektno efekte zaključenja ugovora o koncesijama i rada koncesionih preduzeća koji se ogledaju u novom zapošljavanju radnika, prihodima od plata i doprinosa, zatim direktnim i indirektnim prihodima od poreza koje plaćaju koncesiona preduzeća.

Izneseni podaci govore u prilog činjenici da su efekti realizacije ugovora o koncesiji sve izražajnije u vidu porasta prihoda u Budžetu Republike Srpske, te da će se ovaj trend nastaviti i u narednim godinama, kroz realizaciju potpisanih ugovora.

Komisija smatra da bi sljedeće aktivnosti bile od ključnog značaja za nastavak rada na unapređenju koncesione politike u Republici Srpskoj i stvaranju pretpostavki za nova koncesiona ulaganja:

- a) Nastavak rada na unapređenju, usaglašavanju i usvajanju zakonske regulative iz oblasti koncesija, javno-privatnog partnerstva i javnih nabavki u Republici Srpskoj, što će uticati na formiranje zakonskog okvira, koji je prilagođen evropskoj praksi investiranja i ulaganja od strane javnog i privatnog sektora;
- b) U skladu sa Uputstvom o procjeni postojanja javnog interesa neophodno je da resorna ministarstva u postupku rješavanja koncesionih zahtjeva intenziviraju kontakte sa lokalnim zajednicama, kako bi ove bile blagovremeno informisane, a sve u cilju bržeg i efikasnijeg postupka izdavanja dozvola potrebnih za realizaciju ugovora o koncesiji.

Veoma je važno ubrzati procedure izdavanja raznih saglasnosti i dokumenata kako na lokalnom tako i na nivou ministarstava, što treba da doprinese bržem i efikasnijem ispunjavanju obaveze Vlade Republike

Srpske, odnosno resornog ministarstva-Koncedenta iz ugovora o koncesiji, u smislu pomoći oko pribavljanja saglasnosti, dozvola i odobrenja.

- v) U narednom periodu koncesiona djelatnost bi se trebala proširiti na oblasti koje do sada nisu bile dovoljno zastupljene u procesu dodjele koncesija, odnosno predmete koncesija definisane Zakonom o koncesijama kao što su: lovstvo, ribarstvo, eksploatacija šljunka i pijeska, korišćenje jezera, rijeka, riječnih obala, uređenje korita rijeka pogotovo rijeke Save, građevinskog zemljišta, javnog prevoza lica i roba, telekomunikacija, kulturno-istorijskih spomenika, turizma i drugo. Ovdje je važno istaći potrebu intenziviranja veće saradnje sa Inspektoratom Republike Srpske kako bi oni u svojim redovnim aktivnostima ukazali na neodrživost raznih rješenja o korišćenju i eksploataciji prirodnih bogatstava i javnih dobara, što sve treba da rezultira pokretanjem novih koncesionih postupaka.

Komisija za koncesije će zajedno sa Ministarstvom finansija, te drugim resornim ministarstvima raditi na razvoju i provođenju projekata javno-privatnog partnerstva, unapređenju zakonskog okvira za ove projekte, edukaciji i stručnoj podršci za javno-privatno partnerstvo, nadzoru i kontroli nad projektima javno-privatnog partnerstva, te uspostavljanju jedinstvene prakse za javno-privatno partnerstvo u Republici Srpskoj itd.

Sumirajući navedene aktivnosti iskazane u Izvještaju o radu za 2009. godinu Komisija je mišljenja da je njen rad bio na dobrom putu realizacije odredbi Zakona o koncesijama i Dokumenta o politici dodjele koncesija. Komisija smatra da će uz pomoć Vlade Republike Srpske i Narodne skupštine Republike Srpske rad u oblasti koncesionarstva biti još više unapređen, te zbog toga predlažemo Vladi Republike Srpske da Izvještaj o radu Komisije za koncesije za period 01.01.-31.12.2009. godinu razmotri i uputi Narodnoj skupštini Republike Srpske na usvajanje.

Predsjednik Komisije

Predrag Aškrabić

Broj: 01-277/10

Datum: 30.04.2010.god